

Resultaten inventarisatie onder gemeenten naar stand van zaken implementatie VN-verdrag inzake rechten van personen met een beperking

Vervolgmeting 1 (2019) (0-meting is uitgevoerd in 2018)

Datum uitgezet: 26 november 2018

Datum sluiting: 04 februari 2019

Respons

	Aantal deelnemende gemeenten 2019	Aantal deelnemende gemeenten 2018
Volledig ingevuld	101	75
Onvolledig ingevuld	19	19

Opmerking

In de grafieken zijn de resultaten van de 0 meting (2018) en 1 meting (2019) weergegeven. Deze zijn te vinden op pp van deze rapportage.

Dezelfde grafieken maar dan ook met alle gegeven toelichtingen op de verschillende antwoordopties door respondenten zijn te vinden op pp

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling

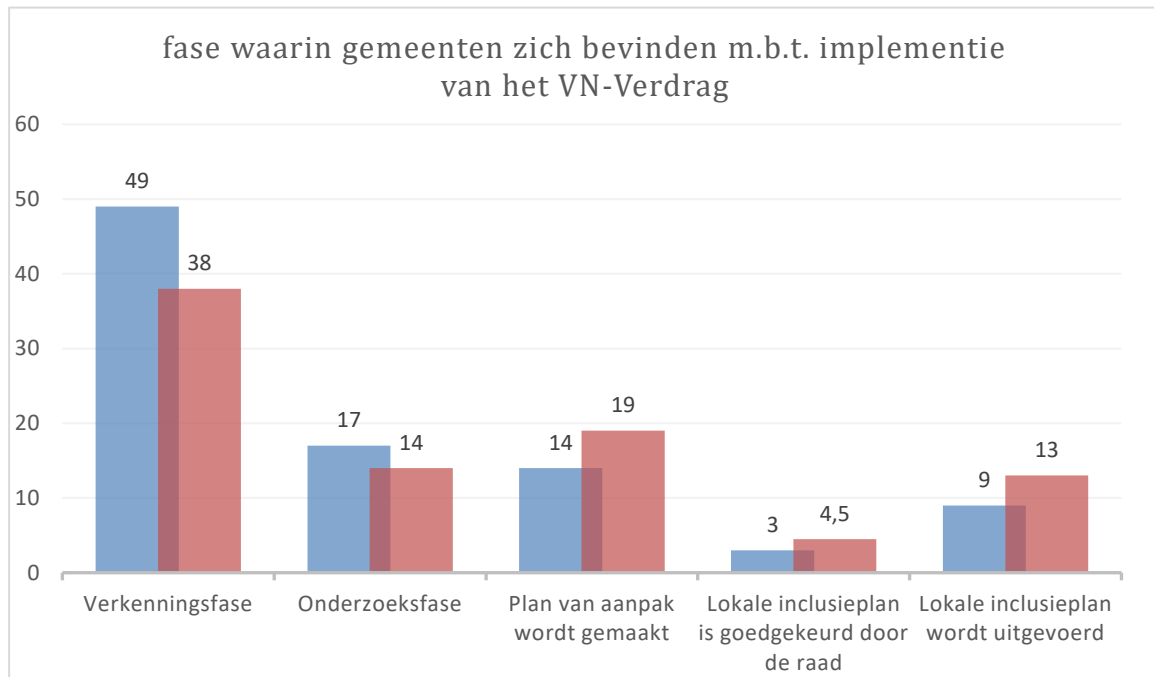
Vragen en resultaat-grafieken 1 en 0 meting

2. In welke fase bevindt uw gemeente zich m.b.t. de implementatie van het VN-verdrag?

Antwoordopties

- Wij zitten in de verkennende fase; wij zijn aan het onderzoeken wat de ratificatie betekent voor het beleid van onze gemeente
- Wij hebben onderzocht wat de ratificatie voor gevolgen moet hebben voor ons beleid; wij hebben een beeld in hoeverre wij al voldoen aan de vereisten van het verdrag en wat wij nog moeten ondernemen.
- Wij zijn al concreet een plan van aanpak (bijvoorbeeld een lokale inclusie agenda) aan het ontwikkelen.
- Het lokale plan is gereed, besproken in College B&W en goedgekeurd door de gemeenteraad
- Het lokale plan wordt uitgevoerd.
- Anders, namelijk:

Resultaat in grafiek (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

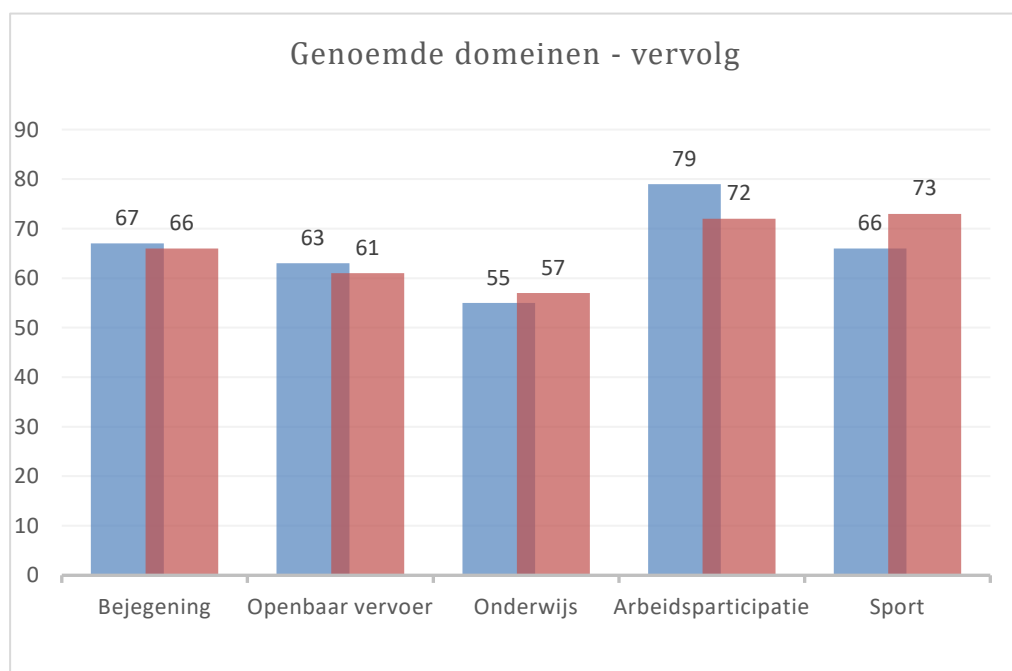
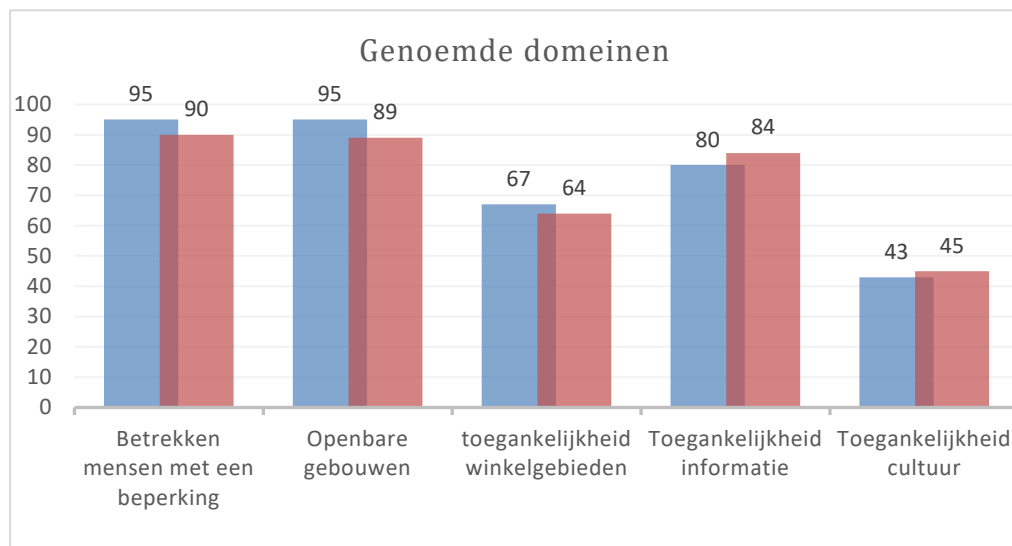

3. In het VN-verdrag worden verschillende domeinen genoemd waarop beperkingen moeten worden weggenomen. Kunt u van onderstaande domeinen aangeven in hoeverre daar in uw (voorgenomen) beleid aandacht voor is (meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordopties

- Betrekken (vertegenwoordigers van) mensen met een beperking.
- Fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen
- Integrale toegankelijkheid van bepaalde gebieden in de gemeente (winkelgebied, uitgaangebied),
- Toegankelijkheid van communicatie-uitingen (website, begrijpelijke taal van publicaties en folders, etc.)
- Toegankelijkheid cultuur (bioscopen/ theaters)
- Houding en bejegening van mensen met een beperking,
- Toegankelijkheid van (openbaar)vervoer
- Toegankelijkheid onderwijs
- Arbeidsparticipatie van mensen met een beperking
- Toegankelijkheid Sport
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

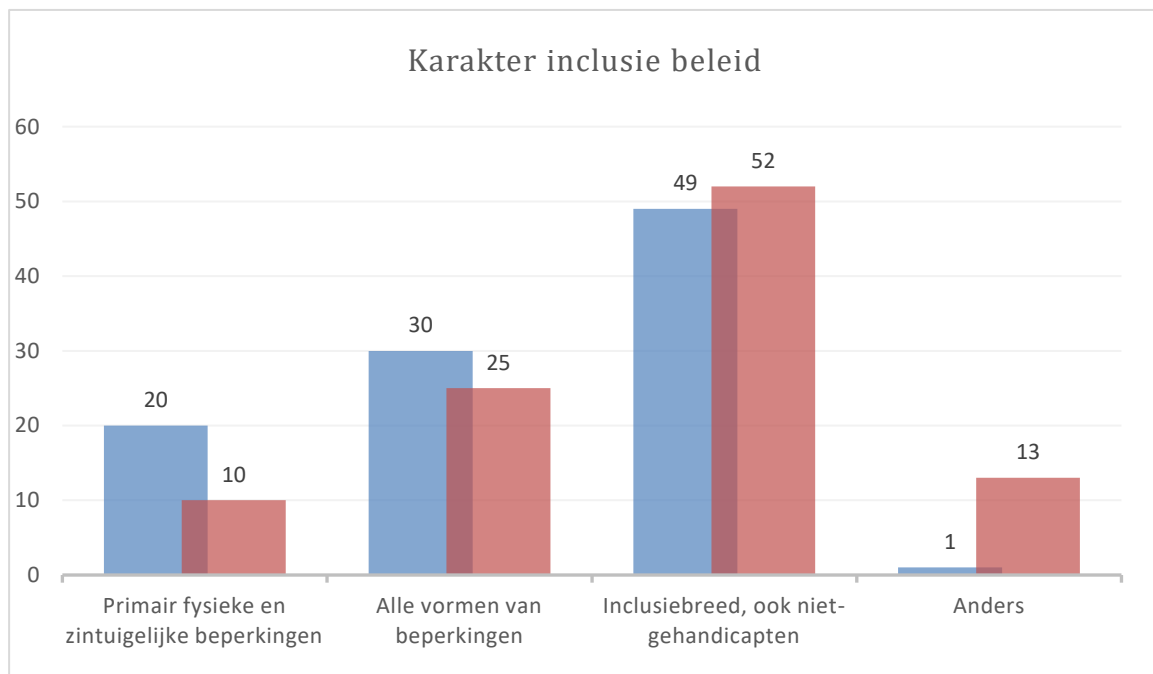

4. Gemeenten kunnen op verschillende wijze met de implementatie van het VN-verdrag aan de slag gaan; verschillende prioriteiten stellen. Welke onderstaande omschrijving sluit het meest aan bij uw gemeente?

Antwoordopties

- Ons beleid is primair gericht op alle inwoners met een fysieke of zintuigelijke beperking. De nadruk ligt op toegankelijkheid van (openbare) voorzieningen gebouwen, woningen, maar ook bijvoorbeeld communicatie uitingen (website, folders etc.)
- Ons beleid is gericht op alle inwoners met een beperking in de breedste zin des woord (fysiek, zintuigelijk, sociaal, psychisch), wij maken geen onderscheid in de aard van de beperking
- Ons beleid maakt onderdeel uit van een breed inclusiebeleid gericht op alle burgers in de gemeente. Alle burgers, ongeacht beperking, ras, geslacht, seksuele voorkeur, leeftijd, religie, etc. moeten deel kunnen nemen aan de samenleving
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

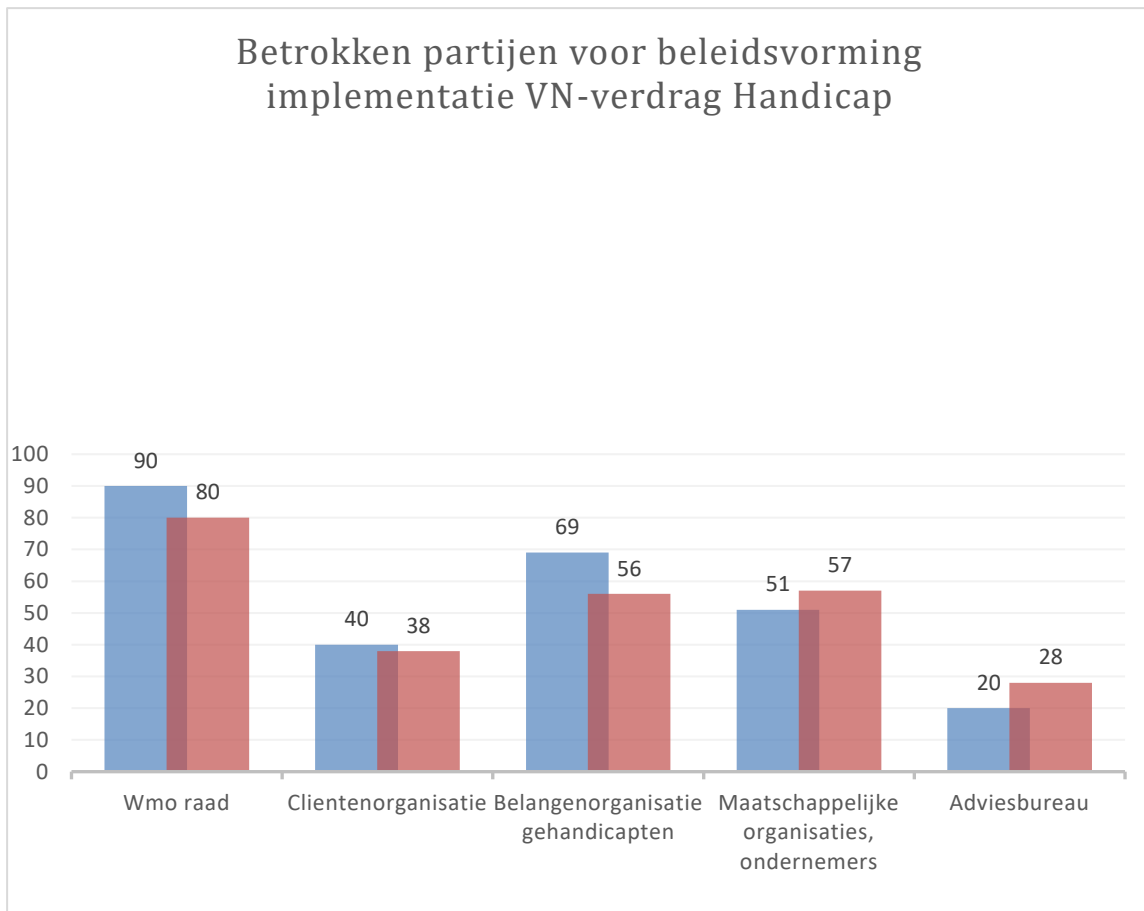

5. Kunt u aangeven welke van de volgende partijen betrokken zijn bij de beleidsvorming op het gebied van de implementatie het VN-verdrag (meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoorsopties

- Wmo raad of een andere consulterende burgerraad
- (Afvaardiging) cliëntenorganisaties
- (Afvaardiging) belangenorganisatie(s) mensen met een beperking
- Overige actoren binnen de gemeente (bv ondernemers, maatschappelijke organisaties)
- Kennisinstituten, adviesbureau(s), e.d.
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

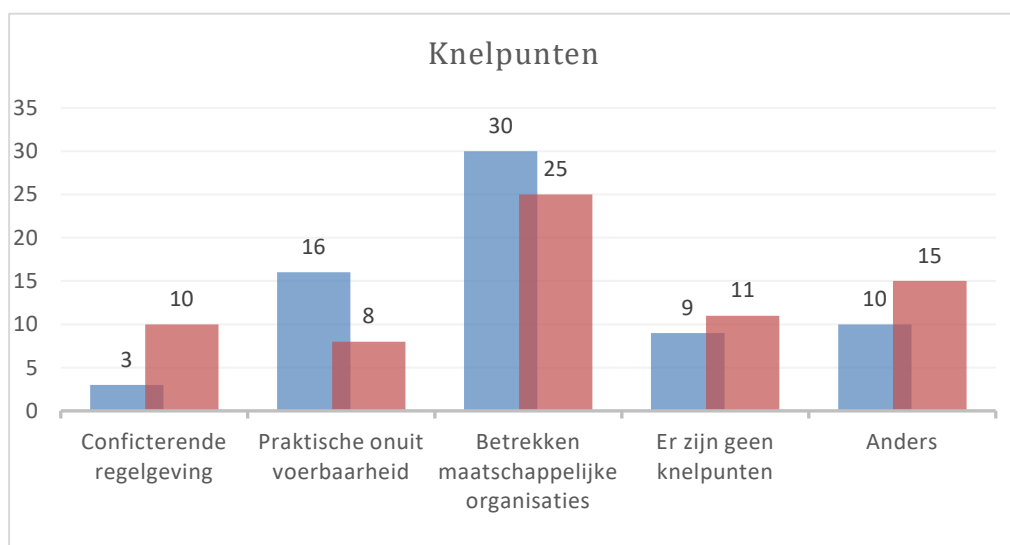
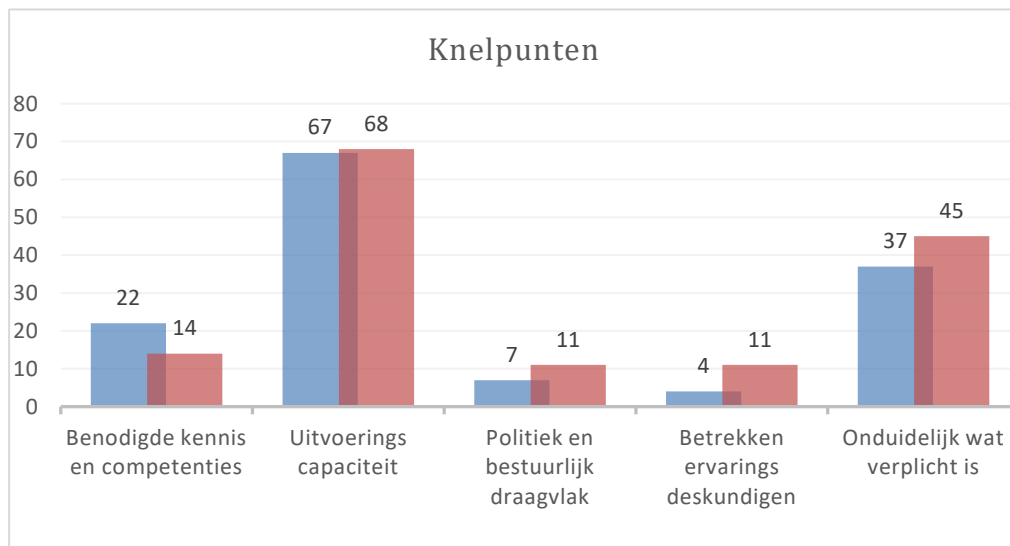

6. Wat ziet u als knelpunten bij de implementatie van het VN-verdrag in uw gemeente? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordopties

- Benodigde kennis en/of competenties om de implementatie uit te voeren
- Benodigde uitvoeringscapaciteit om de implementatie uit te voeren
- Politiek /bestuurlijk draagvlak ontbreekt/ geen prioriteit
- Het is lastig om ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties te betrekken
- Onduidelijkheid over wat volgens het verdrag wettelijk verplicht c.q. mogelijk is.
- Conflicterende regelgeving (licht toe met een voorbeeld)
- Praktische onuitvoerbaarheid van bepaalde maatregelen (licht toe met een voorbeeld)
- Het betrekken van andere stakeholders t.b.v. de Implementatie van het verdrag buiten de gemeentelijke organisatie (bedrijven, scholen, verenigingen etc.)
- Wij ervaren geen knelpunten
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

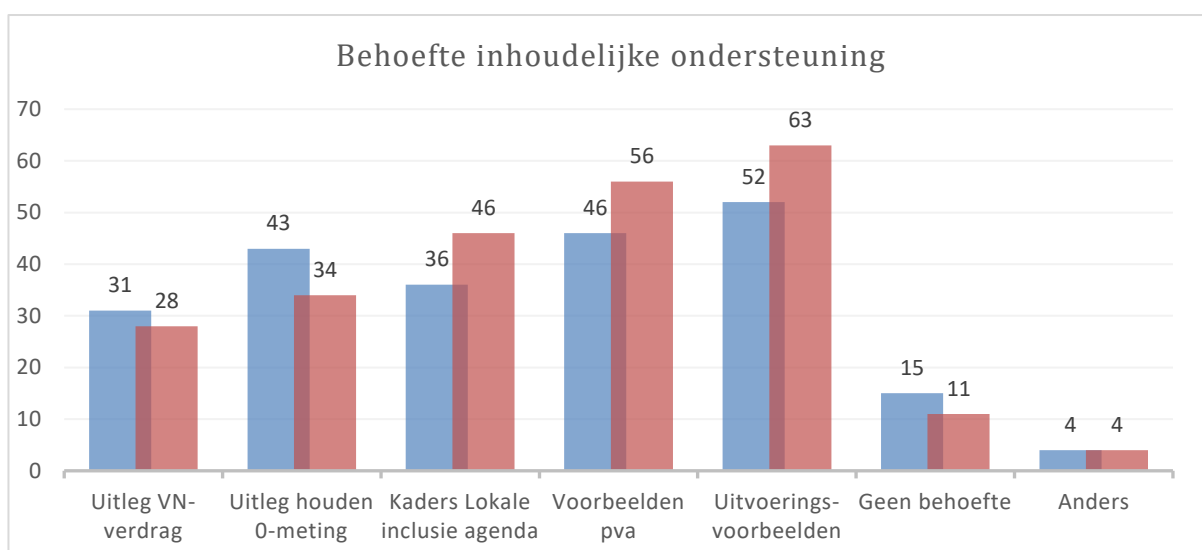

7. Welke inhoudelijke ondersteuning kan uw gemeente gebruiken in het kader van het implementeren van het VN-Verdrag ? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordopties

- Uitleg over het VN-Verdrag (wat betekent het voor mijn gemeente?)
- Uitleg over het houden van een 0 meting/ in kaart brengen startsituatie / monitoringsinstrumenten
- Kaders voor de invulling van een lokaal inclusieplan/lokale inclusie-agenda
- Generieke voorbeelden (bijvoorbeeld van plan van aanpak of inclusieagenda)
- Specifieke voorbeelden van invulling op beleidsvelden (zoals mobiliteit, fysieke toegankelijkheid, zorg, arbeidsmarkt en onderwijs)
- Geen behoefte aan ondersteuning op inhoud
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

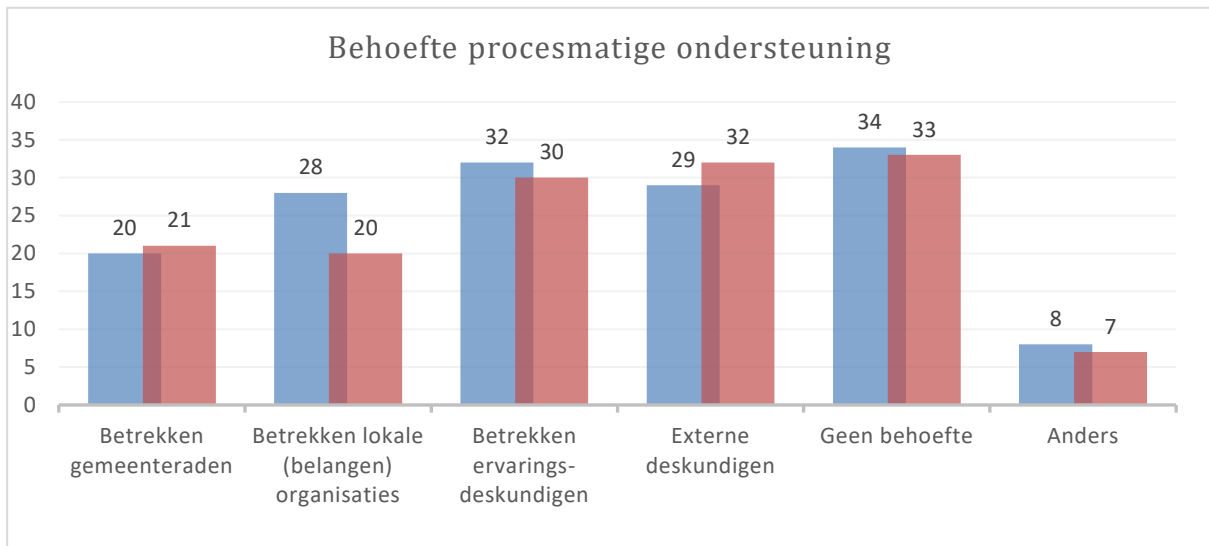

8. Welke procesmatige ondersteuning kan uw gemeente gebruiken in het kader van het VN-Verdrag? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordopties

- Methoden om gemeenteraden te betrekken
- Methoden om lokale belangenbehartigers en vertegenwoordigende organisaties te betrekken
- Methoden om ervaringsdeskundige inwoners te betrekken
- Procesmatige ondersteuning door externe deskundigen
- Geen behoefte aan ondersteuning Uitleg over het VN-Verdrag (wat betekent het voor mijn gemeente?)
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

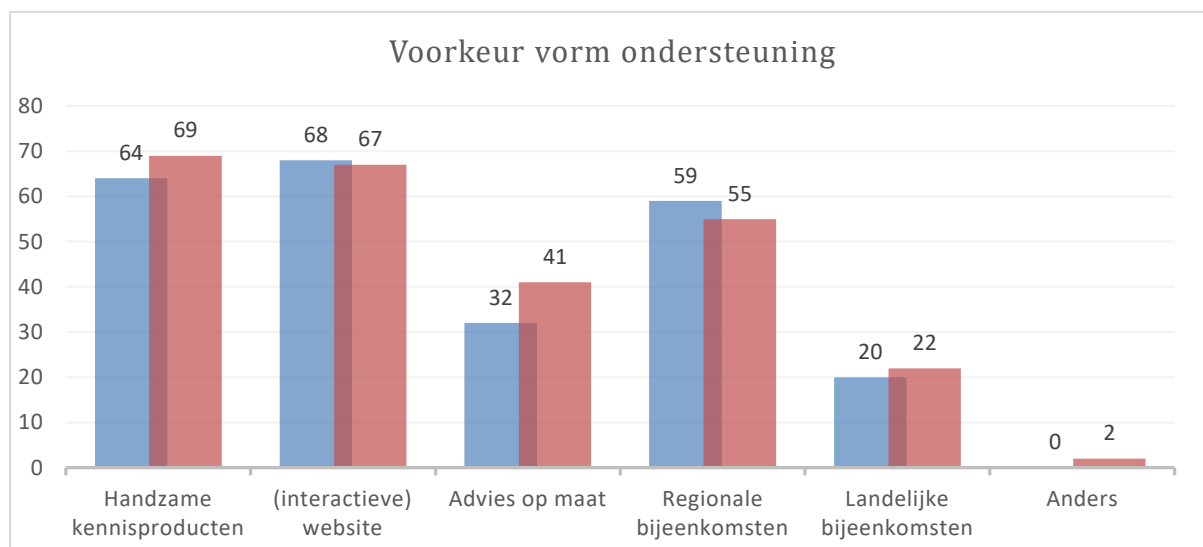

9. In welke vorm ontvangt u deze ondersteuning bij voorkeur? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordopties

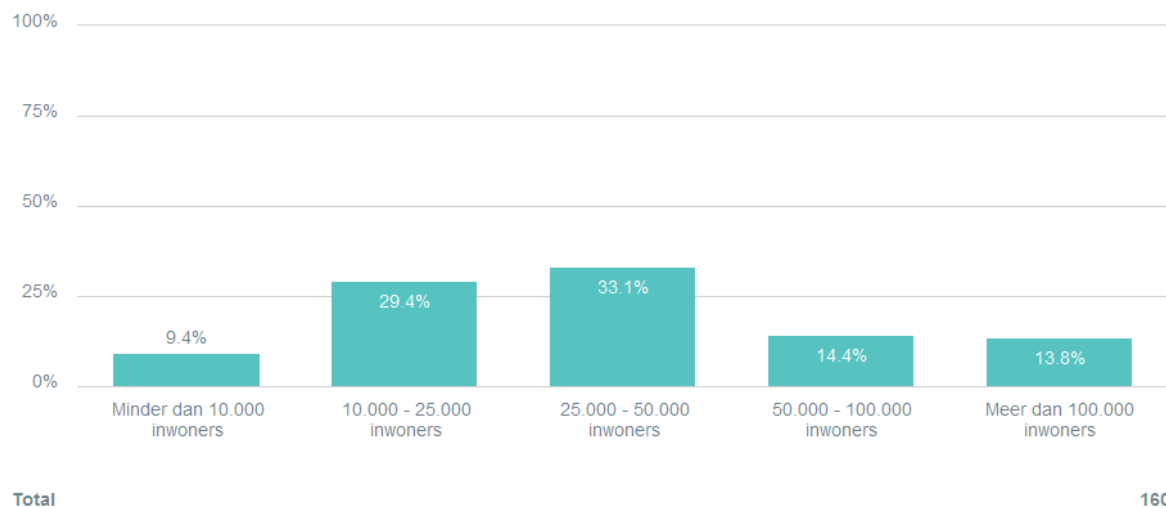
- Methoden om gemeenteraden te betrekken
- Methoden om lokale belangenbehartigers en vertegenwoordigende organisaties te betrekken
- Methoden om ervaringsdeskundige inwoners te betrekken
- Procesmatige ondersteuning door externe deskundigen
- Geen behoefte aan ondersteuning Uitleg over het VN-Verdrag (wat betekent het voor mijn gemeente?)
- Anders, namelijk:

Resultaten (% rood = 2019 / % blauw = 2018)

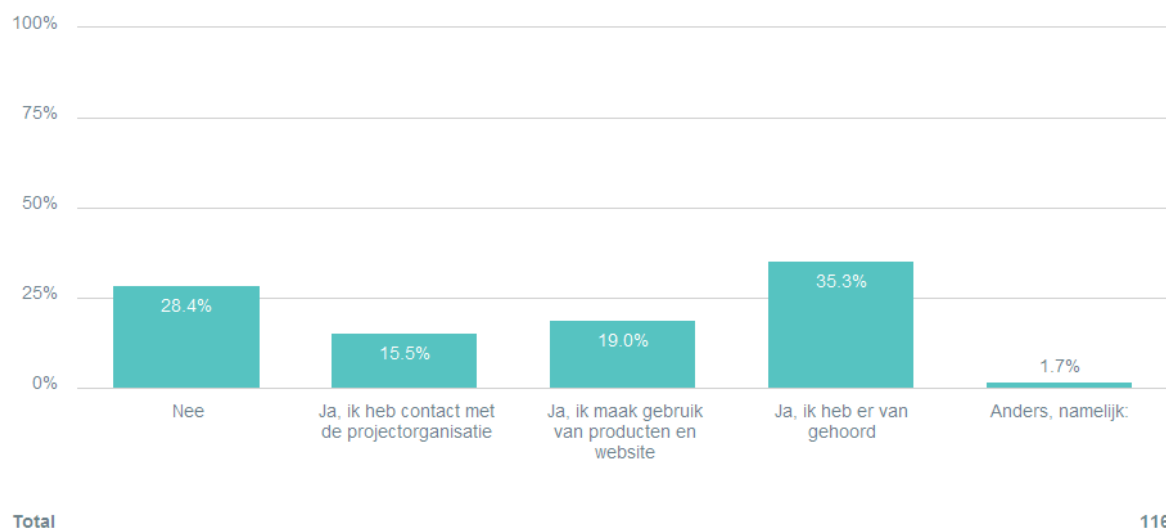

Grafieken debuutvragen 2019

1. Hoeveel inwoners heeft de gemeente waarvoor u de vragenlijst invult?

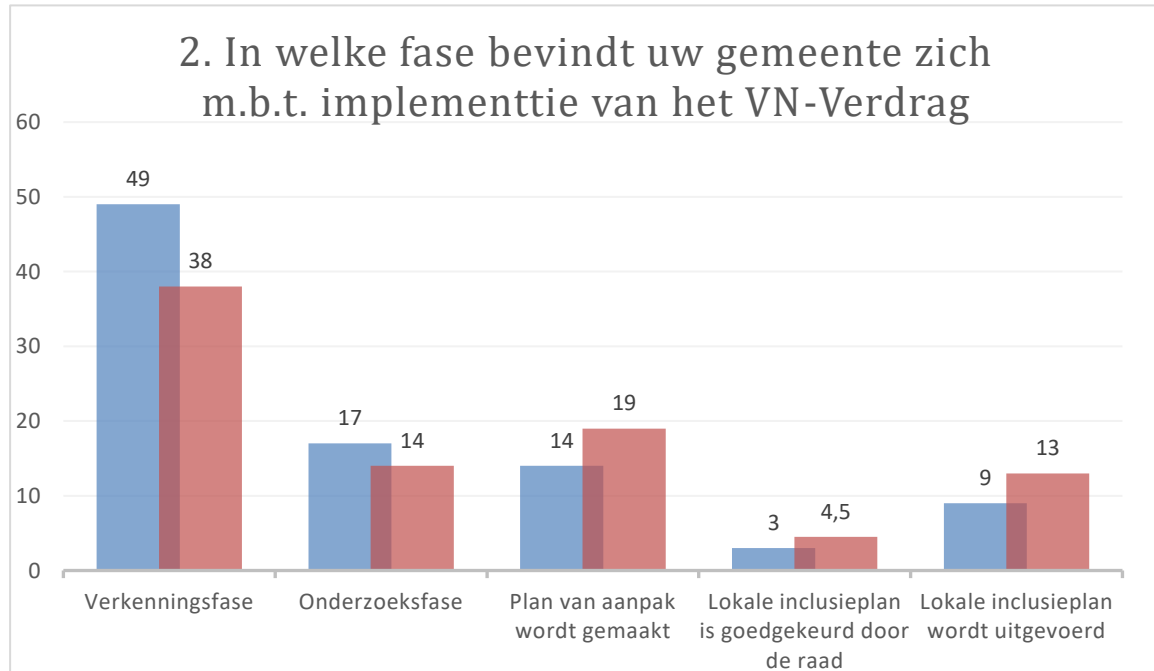
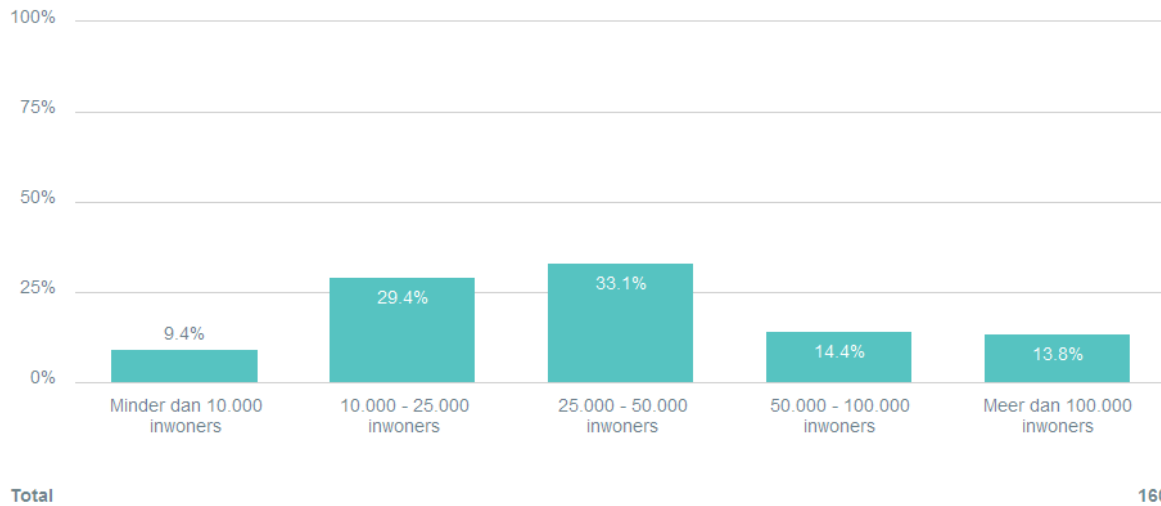

10. Bent u bekend met de ondersteuning vanuit het VNG-project 'Iedereen doet mee'?

Resultaten 1 meting

1. Hoeveel inwoners heeft de gemeente waarvoor u de vragenlijst invult?

% Rood = 2019

% Blauw = 2018

Gegeven toelichtingen bij antwoordoptie:

Wij zitten in de verkennende fase wij zijn aan het onderzoeken wat de ratificatie betekent voor het beleid van onze gemeente

- Komend jaar gaan we aandacht besteden aan de inclusieve gemeente voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. In dat kader scherpen we de verkenning aan en gaan we met inwoners aan de slag.
- Meerdere onderdelen uit het VN verdrag worden al meegenomen in het beleid Sociaal domein. De vraag is hoe en op wat voor manier (reikwijdte) de lokale inclusie agenda opstellen.
- Er is inmiddels een verkenning geschreven voor de nieuwe gemeente Het Hogeland. In het nieuwe coalitie-akkoord (2019-2022) is de inclusieve arbeidsmarkt als onderwerp meegenomen. Tevens is er een coördinerend portefeuillehouder inclusie voor de nieuwe gemeente Het Hogeland.
- In overleg met deelnemers van de Adviesraad van het Sociale Domein heeft een eerste, brede verkenning plaatsgevonden van de openbare ruimte in onze gemeente. Knelpunten zijn in beeld gebracht en we zijn in overleg hoe we een structurele samenwerking handen en voeten kunnen geven in 2019
- We hebben een verkenning gedaan in hoeverre het VN verdrag een plek heeft in ons beleid en in hoeverre we nog in actie moeten komen. We hebben afgesproken de handreiking voor een plan van aanpak van de VNG af te wachten. Onze openbare gebouwen in eigendom van de gemeente voldoen aan de toegankelijkheidseisen.
- Voor de periode 2019-2022 is een nieuw beleidsplan sociaal domein opgesteld. In dit beleidsplan is de uitwerking van het VN-verdrag als thema opgenomen.
- In de maanden januari / februari gaat besloten worden hoe dit project verder binnen de gemeente wordt ingepast. Projectleider/coördinator en deelnemers uit de diverse Opgaven uit alle Domeinen. Onze gemeente is wel aanwezig geweest op de werkconferentie van 7 november 2018.
- Dit omdat er vanuit de raad/ college nog geen prioriteit hieraan gegeven wordt. Mede omdat onduidelijk is wat nu van gemeente precies verwacht wordt. Wel is er een startnotitie en jaarlijks wordt een plan van aanpak opgesteld. Daarin worden een vijftal acties beschreven om toch al de bewustwording te vergroten voor inclusief beleid bij diverse gemeentelijke domeinen. Zo is de gemeente lid geworden van Ongehinderd en vinden momenteel toetsen plaats van de toegankelijkheid van de stembureaus. ook neemt de gemeente al 2 jaar deel aan de Week van de Toegankelijkheid.
- College heeft ingestemd met het gaan werken aan een agenda Open Stad en heeft daarvoor ook middelen vrij gemaakt- de exacte invulling volgt werkweg.
- We staan aan de vooravond van een brede gemeentelijke inventarisatie waar we nu staan. Op basis hiervan volgen besluiten waar Zuidplas op in gaat zetten. Vooruitlopend op dit proces is al wel reeds besloten om voor de 2 verkiezingen in 2019 alle stembureaus in Zuidplas te laten scannen op toegankelijkheid.
- In algemene zin is een beeld gevormd van de betekenis voor het lokale beleid, en zijn processtappen vastgesteld. De verkenning heeft zich inmiddels toegespitst op de verschillende beleidsterreinen (en samenhang daartussen). Wij zitten dus eigenlijk in de volgende fase, maar niet in voltooide tijd zoals bij vraag 3 als optie wordt gegeven.
- Ons nieuwe beleidsplan is wel gericht op het vergroten van de fysieke en sociale toegankelijkheid en het verbeteren van de toegankelijkheid van informatie
- We weten nog niet of dat we lokale inclusie agenda opstellen of dat we een verplichte aparte paragraaf opnemen in onze adviesformat aan het college/

- In het coalitieakkoord wordt het VN-verdrag aangehaald. Dit heeft geleid tot een opdracht van de wethouder. Een medewerker heeft de opdracht gekregen om een eerste verkenning te doen. Hij heeft een collegevoorstel voorbereid met het voorstel om een inventarisatie uit te voeren en om voor anderhalf jaar middelen en menskracht vrij te maken.
- Momenteel vindt er een inventarisatie plaats van hetgeen er al gebeurd in de gemeente en wat er nog moet gebeuren.
- We zijn bezig met het schrijven van een stappenplan om te komen tot een lokale inclusie-agenda. Dit doen we samen met de lokale Adviesraad Sociaal Domein. Vanuit het fysieke domein hebben we diverse zaken in openbare ruimte samen met belangenpartijen geïnventariseerd en zijn we toe aan een afronding.

Wij hebben onderzocht wat de ratificatie voor gevolgen moet hebben voor ons beleid wij hebben een beeld in hoeverre wij al voldoen aan de vereisten van het verdrag en wat wij nog moeten ondernemen.

- Jaarlijks wordt er een voortgangsrapportage opgesteld door de gemeente. Deze wordt aangeboden en besproken met de gemeenteraad op geadviseerd door belangenbehartigers. Er gebeurt al veel en tegelijk in onze gemeente. Ook werken we ambtelijk en bestuurlijk regelmatig op verschillende dossiers samen met belangenbehartigers ervaringsdeskundigen over ideeën, knelpunten en prioriteiten in beleidsplannen/projecten en programma's. CBA heeft in 2017 een manifest voor inclusie gepubliceerd met een aantal thema's die mensen met een beperking zelf belangrijk vinden. In 2019 willen een gezamenlijke inclusie agenda opstellen, maar gezien wat er allemaal ligt aan materiaal en onderwerpen is het de uitdaging niet helemaal opnieuw te beginnen met de inhoud.
- Begin 2019 wordt een bijeenkomst georganiseerd voor inwoners die mee willen denken over het verdrag en tegen welke drempels zij aanlopen. Deze input vormt grotendeels de lokale inclusie agenda.
- Plannen voor de vorming van het plan van aanpak zijn al wel gemaakt. willen dit in het eerste kwartaal van 2019 gaan vorm geven.
- We hebben in kaart gebracht welke concrete punten er voor gemeenten liggen. Uit die inventarisatie blijkt dat een aantal punten al onderdeel is van beleid en plannen. Een voorbeeld is het Actieplan Zelfstandig thuis wonen. Een plan met actiepunten gericht op wonen en de openbare ruimte mee kunnen doen in de samenleving zelfredzaamheid vergroten. Maar ook in de uitwerking van de omgevingsvisie komen punten uit het VN-verdrag aan bod. In het eerste kwartaal 2019 worden specifieke afspraken gemaakt op welke wijze het VN-verdrag nog verder geïmplementeerd wordt binnen onze gemeente.

Wij zijn al concreet een plan van aanpak (bijvoorbeeld een lokale inclusie agenda) aan het ontwikkelen.

- Wij zijn gestart met zogenaamde "iedereen doet mee tafels" in de gemeenten, om zo op te halen wat nog ontbreekt en waar extra op ingezet moet worden. Bedoeling is dat de deelnemers aan de tafels een actieplan opstellen en ook aangeven wie de "houder" is van de actie. Het actieplan verwachten wij per gemeente in het 1e kwartaal 2019.
- de eerste gesprekken tussen gemeente, zorgaanbieders en inwoners hebben plaatsgevonden, maar door ziekte van de ambtelijk trekker ligt het proces nu een paar maanden stil.
- Onze bestuursopdracht is klaar en gaat volgende maand (januari 2019) naar het college. De afgelopen jaren hebben wij gebruikt om informatie op te halen bij belangenorganisaties en

onze adviesraad om de speerpunten in de lokale inclusieve agenda te bepalen. Daarnaast is het onderwerp inmiddels goed geborgd in onze organisatie. Op basis hiervan gaan we aan de slag met het maken van de lia. De planning is om in Q2 de lia aan onze raad voor te leggen.

- In 2017 en 2018 zijn wij begonnen met een Lokale agenda Toegankelijkheid (die zich vooral richtte op verbetermaatregelen rond fysieke toegankelijkheid) eind 2018 zijn wij bezig met de opstelling van een Vervolgagenda Toegankelijkheid en in samenwerking met de VNG-projectleiding en andere koplopergemeenten willen wij komen tot geleidelijk uitwerking van de Lokale Inclusie Agenda, dit aan de hand van de Handreiking LIA die begin 2019 verschijnt. Het eerste domein dat we gaan oppakken betreft Vrije Tijd op het domein Thuis is al veel geïnventariseerd.
- We hebben op 29 november 2018 een startbijeenkomst Leeuwarden Toegankelijk georganiseerd. We zullen nu de komende maanden in 2019 benutten om in samenspraak met de ervaringsdeskundigen een lokale agenda voor inclusie voor te bereiden.
- De verwachting is dat wij het (door de WMO raad gedragen) plan van aanpak eind februari opleveren.
- Er is een werkgroep gevormd die naar eigen inzichten met een plan van aanpak komt dat gericht is op een vooreerst praktische aanpak van urgente zaken. Vervolgens wordt bekeken of een en ander meer beleidsmatig moet worden aangepakt. Opvatting is eerst gewoon van start gaan en vandaaruit verder werken.
- Door middel van themabijeenkomsten verzamelen wij input voor een lokale inclusie agenda
- De inclusie agenda staat op de planning voor de raad van mei in 2019. Het plan is af. Enkel moeten de exacte kosten (o.a. voor het aanpassen van openbare gebouwen) goed in beeld worden gebracht.
- We hebben een inventarisatie van alle maatregelen die nodig zijn opgesteld. Die is goedgekeurd door college en raad. Nu moet er op basis daarvan een prioriteitsstelling door B&W en raad worden vastgesteld.
- Het Plan zal deze maand aangeboden worden aan het college
- Wij kennen al een traditie van Agenda-22 beleid en hebben begin 2018 een nulmeting laten doen. Deze vormt input voor nader gesprek. Tegelijkertijd zijn wij bezig geweest met het opstellen van een kadernota Sociaal Domein, waarbinnen inclusie een leidend thema is.
- De lokale inclusie agenda wordt in december aan Maastricht voor Iedereen (voorheen Lokale Coalitie voor Inclusie én de Stichting Samen Onbepakt) ter bespreking voorgelegd. Begin 2019 wordt de nota besproken in college van B&W en de gemeenteraad.

Het lokale plan is gereed, besproken in College B&W en goedgekeurd door de gemeenteraad

- Wij kiezen niet voor 1 integraal plan "Inclusie", maar werken programmatisch vanuit de Global Goals aan verschillende projecten en activiteiten. De doelen worden vanuit verschillende beleidsvelden aangevlogen
- Door de gemeenteraad is een motie ingediend die heeft geleid tot een notitie waarin is aangegeven wat de huidige situatie in onze gemeente is en er worden voorstellen gedaan hoe wij hier in de toekomst mee om willen gaan. Deze voorstellen zijn in uitvoering.
- B&W heeft conform besloten en de raad is geïnformeerd. We zijn inmiddels aan de slag met de aanbevelingen van de uitvoeringsagenda

Het lokale plan wordt uitgevoerd.

- Eerder is de Raadsinformatiebrief "Samen maken we de stad toegankelijk" gepubliceerd, namelijk op 8 juni 2016. Daarin heeft ons College aangekondigd dat een meerjarenplan voor de lokale aanpak van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

opgesteld. Dit meerjarenplan is voor de periode 2018 – 2020 in de Raadsinformatiebrief van 6 maart 2018 opgenomen. In deze Raadsinformatiebrief staan procesafspraken vermeld over de wijze waarop ervaringsdeskundigheid wordt ingezet en wat de prioriteiten zijn voor de toegankelijkheidsagenda. Ieder jaar stellen we na overleg met ervaringsdeskundigen een toegankelijkheidsagenda vast, waarin aandachtsgebieden met prioriteit en concrete acties zijn opgenomen. In de Agenda Amersfoort Toegankelijk 2019 is omschreven welke activiteiten zijn uitgevoerd in 2018 en welke acties zullen worden ondernomen in 2019 ter uitvoering van het VN-verdrag. Deze wordt 18 december in het College behandeld. En is vanaf 19 december openbaar.

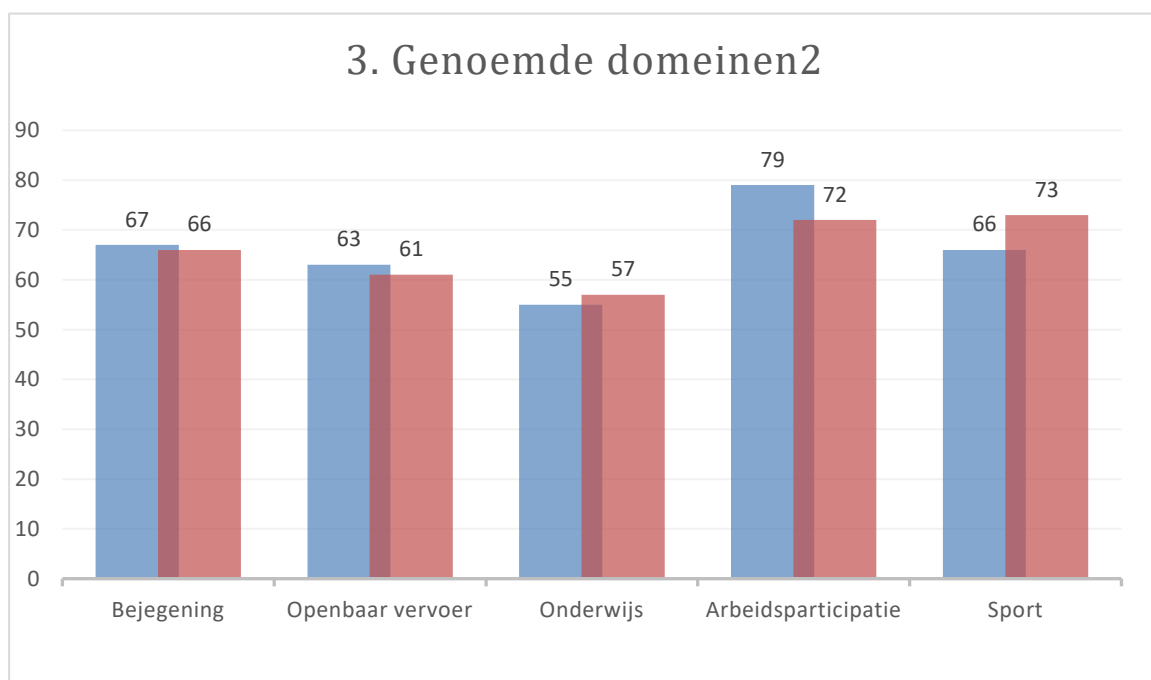
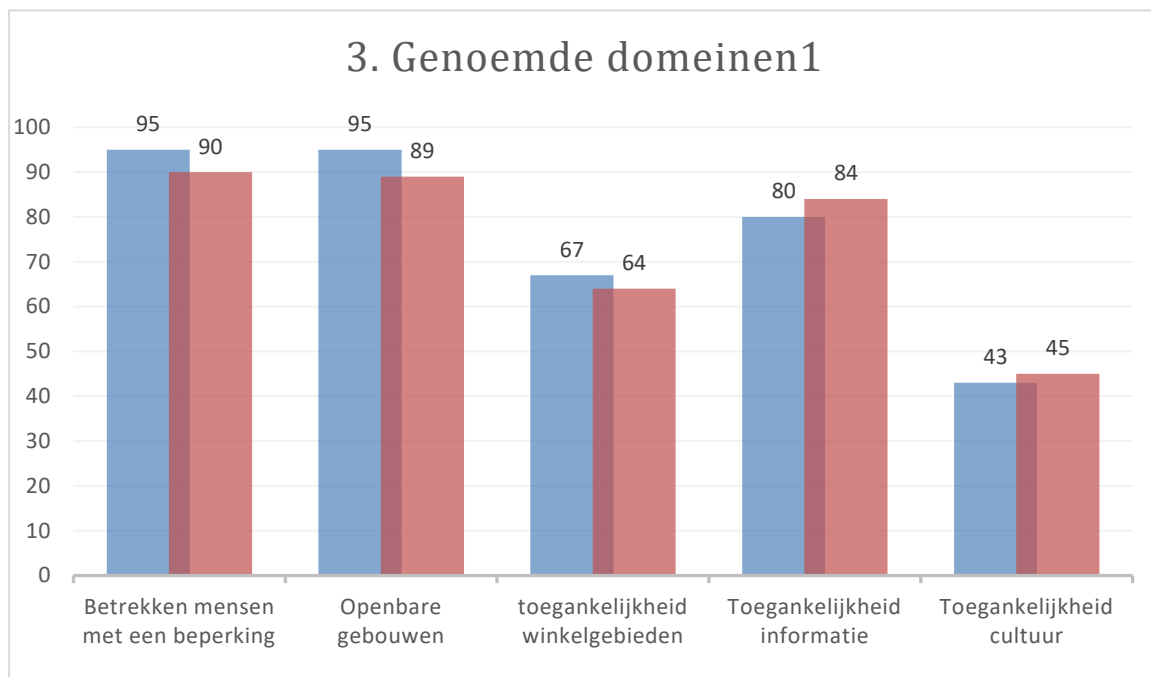
- Het college heeft - naar aanleiding van een voorstel van het platform Beek voor iedereen - een lokale inclusieagenda vastgesteld en genoemd platform verzocht de uitvoering voor haar rekening te nemen.
- Wij kozen eind 2016 voor een LIA 'light', juist omdat er al zoveel plaatsvindt in het sociaal domein onder het motto 'Iedereen doet mee!'. De vorm voor de bestuurlijke aanhaking is via de portefeuillehouder Doelgroepen die actief trekker is, en een jaarlijkse informatieve brief aan de gemeenteraad van het college. Ander sterk punt is de actieve samenwerking met de Belangengroep Gehandicapten die al jarenlang ontoegankelijkheid agendeert.
- Vanaf mei 2017 werken wij via de lokale inclusie-agenda met de onderwerpen en actiepunten waar we aan (willen) werken. Dit doen we samen met het VN-panel, die vanaf 2015 actief is in de gemeente. Tot slot heeft de gemeenteraad vorige maand de visienotitie over inclusie vastgesteld.

Anders

- Het verdrag is onderdeel van het beleidsplan sociaal domein
- Inclusie is de rode draad in het Programma Sociale Kracht.
- Inclusie maakte al voor ondertekening van het verdrag onderdeel uit van ons beleid. Hierbij is de kern dat de aandacht voor inclusie onderdeel moet zijn van uitvoering van alle beleidsterreinen en juist geen aparte status moet hebben met een bijzonder plan van aanpak.
- Op het gebied van toegankelijkheid openbare ruimte is het onderwerp reeds meegenomen in onze beleidsnota sociaal domein. Dat geldt evenzeer voor de toegankelijkheid van onze gemeentelijke sites. Wij hebben reeds meer dan 10 jaar een zeer actieve lokale organisaties voor inwoners met een beperking waardoor dit onderwerp reeds lang op de lokale agenda staat.
- Samen met de gehandicaptenraad Venlo heeft de gemeente Venlo zich al in 2007 ten doel gesteld om in 2024 volledig toegankelijk te zijn. Hier is al jaren aan gewerkt en vooralsnog gaan we op dezelfde toer. In regulier beleid heeft Agenda22 een plek.
- Sinds 2016 hebben wij een actienota welke is voortgekomen uit het VN verdrag/Agenda 22, deze nota is momenteel in uitvoering. We zijn gestart met de voorbereidingen voor een Haagse Inclusie Agenda, welke start in 2020
- Waadhoeke wil een 'inclusieve' samenleving zijn en stimuleert langs meerdere wegen de deelname aan de gemeenschap van mensen met een psychische of lichamelijke beperking. Zo wordt ingezet in op de bevordering van de arbeidsparticipatie van personen met een handicap door werkgevers actief te stimuleren mensen uit deze doelgroep een kans te geven. De werkgever ontvangt daarvoor een premie die de loonkosten drukken. Vanuit het welzijnswerk is er specifiek aandacht voor de deelname van mensen uit de doelgroep aan het gemeenschapsleven. Dat gebeurt door ontmoeting (inloopfunctie Makersplak), door subsidiëring van AanZet. Dit is een stichting die zich inzet voor de sociale re-integratie van mensen met een GGZ verleden etc.

- we betrekken de uitgangspunten met name "iedereen kan meedoen" bij bestaande beleidsdocumenten en de transformatie.
- Wij hebben nog geen onderzoek gedaan wat de ratificatie betekent voor het beleid van onze gemeente. Wel houden we bij alle (bouw) plannen rekening met de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Momenteel werken we samen met de politie aan een pilot project "Onopvallend Anders". Dit heeft tot doel om mensen met een laag verstandelijke beperking eerder te herkennen en onze dienstverlening hierop aan te passen,
- geen actie.
- Wij zijn nog niet gestart met de implementatie.

3. In het VN-verdrag worden verschillende domeinen genoemd waarop beperkingen moeten worden weggenomen. Kunt u van onderstaande domeinen aangeven in hoeverre daar in uw (voorgenomen) beleid aandacht voor is (meerdere antwoorden mogelijk)

% Rood = 2019
% Blauw = 2018

Anders namelijk:

- a. Gebouwen & Wonen
- b. Openbare Ruimte
- c. Informatie & Dienstverlening
- d. Sport & Bewegen
- e. Cultuur & Toerisme
- f. Werk & Dagbesteding
- g. Verkeer & Vervoer
- h. Onderwijs
- i. Zorg & Ondersteuning
- afgestemd met inwoners waar de focus ligt
- Strikt genomen is er aandacht voor veel van de hiervoor genoemde punten zonder dat daarvoor gemeentelijke bemoeienis nodig is.
- Toegankelijkheid van de openbare ruimte. Toegankelijke woningen voor ouderen en mensen met een beperking. Aandacht voor zogenaamde kwetsbare verkeersdeelnemers (voetgangers, mensen met een beperking e.d.) in het verkeer Toegankelijkheid kieslokalen Aandacht voor toegang tot Zorg en Ondersteuning voor specifieke doelgroepen, zoals mensen met dementie, mensen met een licht verstandelijke beperking, mensen met een GGZ-achtergrond of uit de opvang.
- Het wordt in eerste instantie aan de ingestelde werkgroep overgelaten om aan te geven waar men als eerste mee aan de slag wil. In principe zijn alle genoemde onderdelen aan de orde bij deze aanpak maar de werkgroep bepaald in eerste instantie met welke zaken wordt begonnen.
- Toegankelijkheid stemlokalen, Verbeteren toegankelijkheid van de eigen organisatie (werkgeverschap, dienstverlening, communicatie..), Wonen en Zorg, relatie met de omgevingswet/omgevingsvisie, sociale contacten/ontmoeting en vrijetijdbesteding.
- Toegankelijkheid winkels en horeca
- Wij zitten nog in de verkennende fase, waarin nog moet worden geïnventariseerd wat de huidige stand van zaken t.a.v. de genoemde domeinen is.
- Toegankelijkheid / meedoen in sociale zin.

Gegeven toelichtingen

- Van een integrale, structurele, geborgde aanpak is geen sprake. Toegankelijkheid openbaar vervoer liften we mee met de MRDH. Hapsnap en afhankelijk van de betrokkenheid van individuele medewerkers is nu de situatie waarmee zaken plaatsvinden.
- Het platform heeft in eerste aanleg de fysieke toegankelijkheid opgepikt. Inmiddels is er ook een werkgroep die zich bezig houdt met de sociale toegankelijkheid.
- Vreemd genoeg staat hierboven niets over toegankelijk (incl. bezoekbaar!) wonen. Dit is juist een groot knelpunt.
- Toegankelijkheid Openbare Ruimte en Groen
- We hebben een dynamische inclusie agenda met acties die door de inwoners zelf worden aangedragen en waar mogelijk met elkaar worden uitgevoerd. Gemeente faciliteert
- niet ieder onderdeel heeft even veel aandacht gehad.
- Prioritering moet komen vanuit de betrokken inwoners. Daarnaast zijn de andere zaken ook van toepassing, maar op een ander tijdpad.

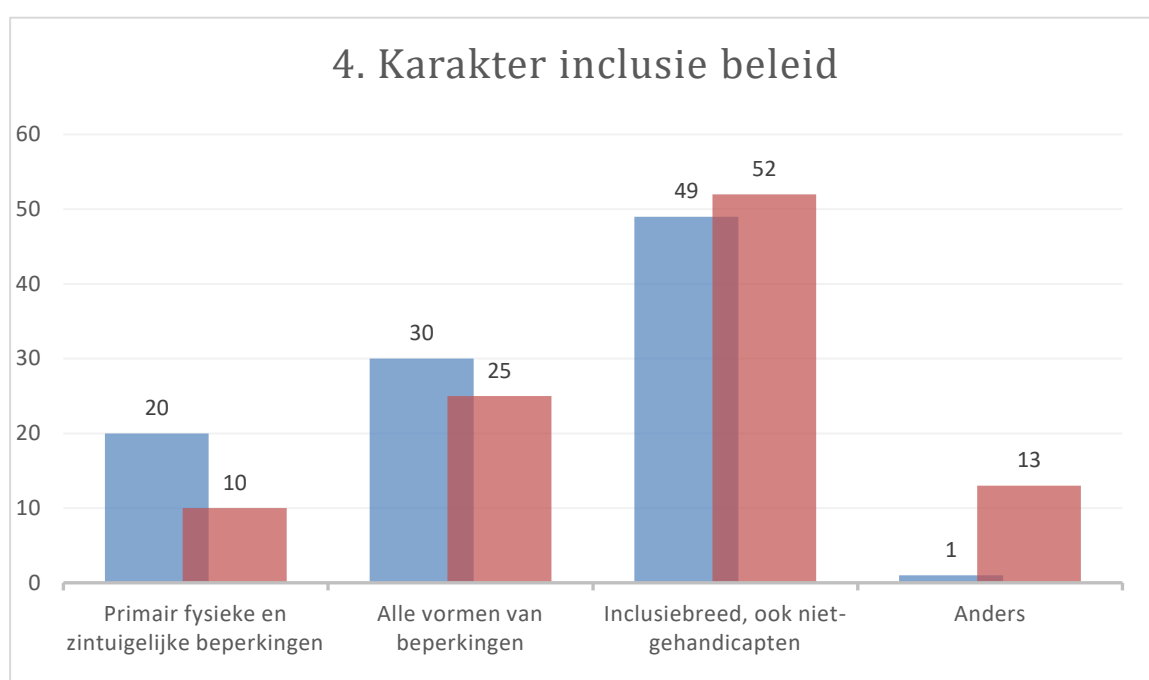
- In feite zal op ieder domein aandacht zijn (of komen) voor het VN-verdrag. In het eerste kwartaal worden de speerpunten bepaald. De domeinen die nu aangevinkt zijn, daar is momenteel middels het Actieplan Zelfstandig thuis wonen aandacht voor.
- Er wordt breed ingezet. Waarbij we zien dat toegankelijkheid cultuur en restaurants extra aandacht behoeft omdat de ondernemers daar ook een verantwoordelijkheid hebben.
- van specifieke maatregelen binnen communicatie en in houding en gedrag is ons niets bekend
- Eén van onze speerpunten is ook het bevorderen van het bewustwordingsproces over dit onderwerp bij onze inwoners maar ook bij onze collega's.
- Op de domeinen Onderwijs en Participatie vinden ook inspanningen plaats, maar hier dient eerst nog een inventarisatie op plaats te gaan vinden. Dit zal nog niet op korte termijn gebeuren, want alles gelijktijdig oppakken is niet realiseerbaar.
- Al deze thema's komen aan bod bij de themabijeenkomsten. In de zomer van 2019 zijn alle thema's geweest.
- We starten met bovengenoemde, aangevinkte aandachtspunten. De bedoeling is de inclusieagenda in de loop van de tijd ook verder uit te breiden naar andere terreinen.
- Op alle onderdelen is in meer of mindere mate aandacht voor meer inclusie. We zijn aangesloten bij de app Ongehinderd, hebben meegedaan aan de landelijke testdag, er is een platform Aangepast Sporten opgericht, de toegankelijkheid en leesbaarheid van (gemeentelijke) informatie is kritisch tegen het licht gehouden, in overleg met mensen uit de doelgroep, etc., etc.
- Zoals gezegd: we zijn nog niet gestart met de implementatie. Dat neemt niet weg dat er voor bepaalde domeinen al wel aandacht is. Deze zijn aangevinkt (voor zover bekend bij invuller).
- De toegankelijkheid van het fysieke domein verdient nog nader onderzoek / inventarisatie
- Alle aangevinkte onderwerpen worden wel geregeld, maar het is niet echt op alle beleidsvelden in beleid verankerd.
- Voor al deze onderwerpen wordt aandacht besteed aan / bij de verdere project-opzet binnen de gemeente. incidenteel en/of op basis van eigen initiatief is men wel bezig of voldoet hier al aan. Daarna is het een kwestie van formeel inpassen.
- Op alle terreinen zijn of vinden acties plaats, maar niet samengebracht in een of ander plan van aanpak. In het nieuwe collegeprogramma is er wel aandacht voor het implementeren van het VN-verdrag maar niet expliciet door het opstellen van een plan van aanpak. Gedacht wordt wel aan het opstellen van een inventarisatie.
- De gemeente Woensdrecht heeft geen separaat beleid als antwoord op het VN-verdrag. Het is onderdeel van de beleidsstukken op de diverse domeinen.
- De gemeente Woensdrecht heeft geen separaat beleid als antwoord op het VN-verdrag. Het is onderdeel van de beleidsstukken op diverse domeinen.
- Er wordt gewerkt volgens een ontwikkelaanpak waarbij de inhoudelijke speerpunten nog bepaald moeten worden. Tot op heden is er veel aandacht voor de toegankelijkheid van openbare gebouwen. Uiteraard is er op de overige domeinen ook aandacht voor toegankelijkheid maar niet specifiek vanuit de implementatie van het VN-verdrag.
- Toegankelijkheid van openbaar vervoer is een provinciale aangelegenheid. De gemeente neemt wel haar verantwoordelijkheid voor het toegankelijk maken van de fysieke infrastructuur, halte en route naar de halte.
- Op een aantal domeinen meer dan hierboven aangekruist is al wel sprake van projectmatige initiatieven of (ad-hoc) goede voorbeelden, maar die houden (nog) geen verband met inbedding in beleid en/of structurele aandacht. Toelichting op aangekruiste domeinen:
 Communicatie-uitingen: wij voeren periodiek een geautomatiseerde scan uit op verschillende toegankelijkheidsaspecten van onze website. Cultuur: samenwerking met stichting Special Heroes om culturaanbod in samenwerking met het onderwijs, toegankelijk te maken voor leerlingen met een rugzakje.

- We werken nauw samen met de adviesraad, zijn bezig met een scan van de toegankelijkheid van openbare gebouwen, bij de fysieke inrichting en plannen van projectontwikkelaars is er steeds meer oog voor toegankelijkheid, we zijn bezig met het herschrijven van communicatie uitingen op b1 niveau en doen veel op het gebied van analfabetisme en laaggeletterdheid, recent is een nieuw theater gebouwd dat toegankelijk is en bij verstrekking van vergunningen is hier ook expliciet aandacht voor, we kennen het doelgroepen vervoer als collectieve voorziening, er is een projecten op het snijvlak van participatie en Wmo met betrekking tot toeleiding naar arbeid en we kennen het WSP
- Een aantal onderwerpen zijn in onze gemeente niet aan de orde zoals cultuur, winkelgebieden en openbaar vervoer
- De verstrekte opdracht benoemt inclusie in brede zin, dus niet alleen de integrale toegankelijkheid van gebouwen en de openbare ruimte.
- Toegankelijkheid Sport betreft alleen de Gemeenschapscentra. Buitensportverenigingen zijn ondergebracht in een stichting. Er zijn in onze gemeente geen bioscopen / theaters. Culturele activiteiten vinden plaats in gemeenschapscentra. Arbeidsparticipatie wordt wel aan gewerkt (via SROI bijv.) maar er ligt (nog) geen link met VN verdrag
- Toegankelijkheid van gebouwen wordt geborgd door het volgen van het handhaven op hetgeen is vastgelegd in de landelijke bouwbesluiten. Toegankelijkheid van onderwijs is geregeld door de Wet passend onderwijs. Hiervoor hebben wij geen specifiek eigen gemeentelijk beleid.
- Omdat we nog in een verkennende fase zitten is nog niet alles zo benoemd maar is er op onderdelen wel aandacht voor
- Naar ons idee is de 'core business' van de gemeente ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Zeker kwetsbare mensen.
- Vanuit het fysieke domein hebben we diverse zaken in openbare ruimte samen met belangenpartijen geïnventariseerd en werken we vervolgstappen uit voor een nauwere samenwerking. Vanuit het Sociale Domein is er een brede notitie voor kaders etc. opgesteld. De komende maanden willen we benutten om zaken in het kader van het VN verdrag helder in beeld te brengen en voor te leggen aan het college

4. Gemeenten kunnen op verschillende wijze met de implementatie van het VN-verdrag aan de slag gaan; verschillende prioriteiten stellen. Welke onderstaande omschrijving sluit het meest aan bij uw gemeente?

Antwoordopties:

- 0 Ons beleid is primair gericht op alle inwoners met een fysieke of zintuiglijke beperking. De nadruk ligt op toegankelijkheid van (openbare) voorzieningen gebouwen, woningen, maar ook bijvoorbeeld communicatie uitingen (website, folders etc.)
- 0 Ons beleid is gericht op alle inwoners met een beperking in de breedste zin des woord (fysiek, zintuiglijk, sociaal, psychisch), wij maken geen onderscheid in de aard van de beperking
- 0 Ons beleid maakt onderdeel uit van een breed inclusiebeleid gericht op alle burgers in de gemeente. Alle burgers, ongeacht beperking, ras, geslacht, seksuele voorkeur, leeftijd, religie, etc. moeten deel kunnen nemen aan de samenleving
- 0 Anders

% Rood = 2019

% Blauw = 2018

Gegeven toelichtingen bij antwoordoptie:

Ons beleid is primair gericht op alle inwoners met een fysieke of zintuiglijke beperking. De nadruk ligt op toegankelijkheid van (openbare) voorzieningen gebouwen, woningen, maar ook bijvoorbeeld communicatie uitingen (website, folders etc.)

- We staan aan het begin van de oriëntatiefase. Mogelijk dat het beleid zich na raadpleging van de bevolking zich breder zal ontwikkelen. De initiatie heeft vooral vanuit de openbare ruimte plaats gevonden.

Ons beleid is gericht op alle inwoners met een beperking in de breedste zin des woord (fysiek, zintuiglijk, sociaal, psychisch), wij maken geen onderscheid in de aard van de beperking

- Onze inclusieagenda richt zich expliciet op de tweede categorie. Maar dit neemt niet weg dat we daarnaast in ons overkoepelend beleid werken aan het feit dat alle burgers, ongeacht..... deel moeten kunnen nemen aan de samenleving.
- Het beleid rond het VN-verdrag Handicap en de stukken en inzet vanuit de coördinatie gaan nu met name over alle inwoners met een beperking. Vaak is er wel overlap en afstemming met andere programma's. Volgend jaar gaan wij intensiever samenwerken met andere programma's om breder te kijken naar inclusie en diversiteit in Amsterdam. Volgend jaar komt er een bredere stuk over diversiteitsbeleid.
- Ons beleid is gericht op de brede doelgroep. In de aanpak ervan maken we onderscheid omwille van de afbakening.

Ons beleid maakt onderdeel uit van een breed inclusiebeleid gericht op alle burgers in de gemeente. Alle burgers, ongeacht beperking, ras, geslacht, seksuele voorkeur, leeftijd, religie, etc. moeten deel kunnen nemen aan de samenleving

- De tweede sluit aan bij het geplande plan van aanpak toegankelijkheid, maar deze willen we verbinden met de thema's zoals bij punt 3 genoemd wat ook van toepassing is in onze gemeente.
- Waarbij specifieke aandacht is voor de kwetsbare inwoners.
- wij zijn bijvoorbeeld ook actief op het terrein van integratie van statushouders, allochtonen en lhbt'ers
- Gebaseerd op onderdeel collegeprogramma iedereen doet mee.
- We steken het beleid zo breed mogelijk in. Dit gebeurt niet altijd expliciet vanuit de noemer inclusie, maar is het feitelijk wel :-)
- Er is reeds een breed inclusiebeleid. Daarbinnen zal, n.a.v. het verdrag, expliciet aandacht zijn voor mensen met een beperking. We maken daarbij geen onderscheid in de aard van de beperking.
- Dit is nog een voorlopige aanname.
- We zijn nog in de verkennende fase. Er gebeuren wel al veel dingen, maar het inclusiebeleid als geheel is nog niet vastgesteld
- Ten aanzien inwoners met een psychische of verstandelijke beperking doen wij ook aan het trainen van medewerkers en vrijwilligers (MHFA training en her- en erkenning van bijzondere doelgroepen)

Anders

- De gemeente streeft er naar dat alle mensen in de gemeente Dongen mee kunnen doen aan de samenleving. Daartoe neemt zij op tal van terreinen stappen, ook al kunnen we nog niet spreken van een vastgesteld inclusiebeleid
- De prioriteit ligt, volgens het nieuwe collegeprogramma, bij de inclusieve arbeidsmarkt. Hier ligt de nadruk op arbeid voor mensen met een arbeidsbeperking, zoals afspraakbanen of beschut werk.
- Dit is nog nader te bepalen op basis van de inventarisatie die wij recent afgerond hebben.
- geen specifiek beleid. Onze gemeente noemt zich zelf een inclusieve gemeente. In het Sociaal Kompas, het beleidsdocument voor het Sociaal Domein, staat vermeld "iedereen doet mee". Hoe we dit gaan bewerkstelligen en hoe we dit beleidsmatig gaan verankeren blijft ongewis. Hapsnap gebeurt er zo her en der wat. vaak weten we van elkaar niet wat we doen of juist niet doen.
- Het huidige beleid vanuit het Sociaal Domein (het eerder genoemde actieplan) is gericht op alle inwoners met een beperking in de breedste zin des woord, we maken geen onderscheid

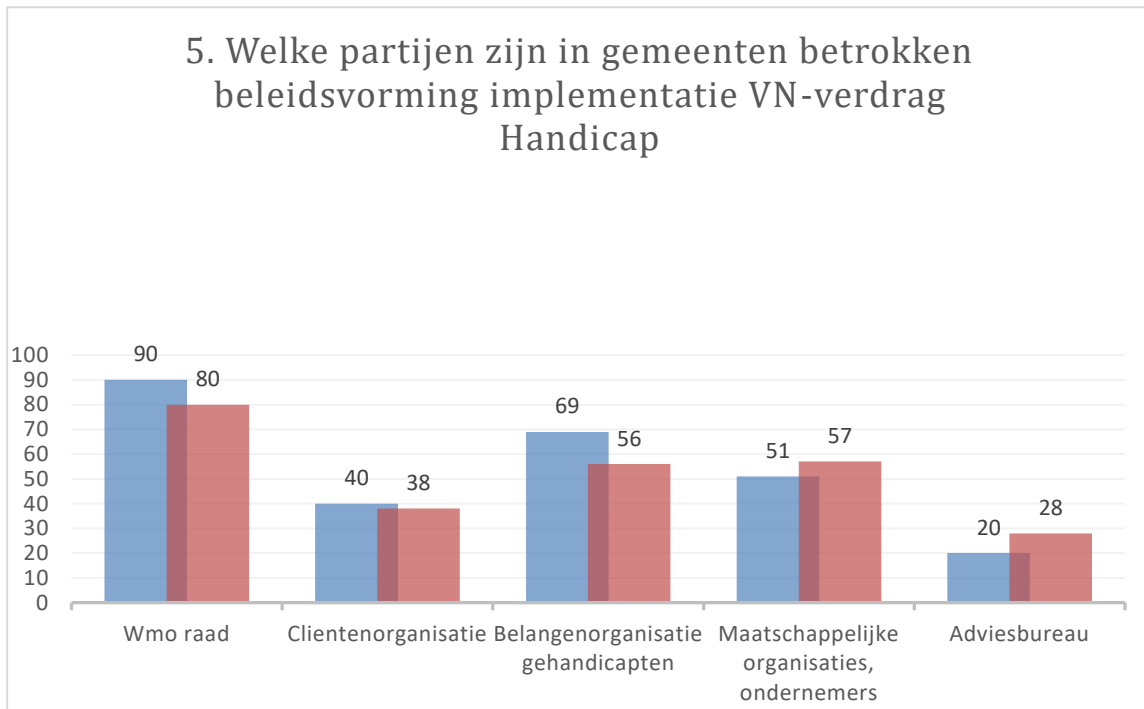
in de aard van de beperking. In het eerste kwartaal 2019 wordt besloten welke prioriteiten we gaan stellen.

- Het is nog te vroeg om dat aan te geven.
- Hier is nog geen uitspraak over gedaan.
- Ik heb Anders aangevinkt, omdat een breed inclusiebeleid uitgangspunt is. Volwaardige deelname van alle inwoners is hier echter nog niet mee bewerkstelligd. M.b.t. de uitwerking van het VN-verdrag ligt de nadruk op dit moment voor het grootste deel nog op inwoners met een fysieke en zintuiglijke beperking. Gewerkt wordt echter aan geleidelijke verbreding. Zo is er inmiddels een Actieplan Laaggeletterden en gaan bij de uitwerking van het domein Vrije tijd ook inwoners met een psychische en verstandelijke beperking betrokken worden.
- Inclusie is het uitgangspunt in ons programma Sociale Kracht.
- Nog geen keuze gemaakt
- Nog nader te bepalen op basis van de inventarisatie die nu gedaan wordt. Zowel beperkten in de breedste zin van het woord als de brede inclusie van alle inwoners is belangrijk.
- Nog niet bekend. Kan zowel primair op fysieke of zintuiglijke beperking worden als inclusiebeleid.

5. Kunt u aangeven welke van de volgende partijen betrokken zijn bij de beleidsvorming op het gebied van de implementatie het VN-verdrag (meerdere antwoorden mogelijk)

Antwoordopties

- 0 Wmo raad of een andere consulterende burgerraad
- 0 (Afvaardiging) cliëntenorganisaties
- 0 (Afvaardiging) belangenorganisatie(s) mensen met een beperking
- 0 Overige actoren binnen de gemeente (bv ondernemers, maatschappelijke organisaties)
- 0 Kennisinstituten, adviesbureau(s), e.d.
- 0 Anders, namelijk:

% Rood = 2019

% Blauw = 2018

Anders, namelijk:

- Er is geen sprake van specifiek beleid.
- Nog geen, want nog niet gestart.
- Er zijn nog geen partijen betrokken
- Ervaringsdeskundigen, MEE, Burger!kracht, ondernemersvereniging
- Ervaringsdeskundigen, . maatschappelijke betrokken partners.
- Inwoners met een beperking zoeken we op en gezamenlijk bepalen we de lokale inclusie agenda
- Brede klankbordgroep met o.a. zorgaanbieders en onderwijs
- Collega ambtenaren
- Op dit moment alleen de burgerraad, maar in een volgende fase ook mensen met een beperking en overige actoren
- Gesproken met inwoners met een beperking (fysiek, verstandelijk, psychisch). Op basis van deze gesprekken is een agenda met onderwerpen opgesteld. Om hier uitvoering aan te

geven willen we een werkgroep opricht met per thema een contactpersoon vanuit de gemeente en een contactpersoon vanuit de doelgroep. Dat zijn we op dit moment aan het voorbereiden.

- Ervaringsdeskundigen
- We zijn nog bezig met de uitwerking dus: nog niet bekend
- De gemeente Woensdrecht heeft geen separaat beleid als antwoord op het VN-verdrag. Het is onderdeel van de beleidsstukken op de diverse domeinen. Bovengenoemde partijen worden integraal betrokken bij het opstellen van beleid omtrent de diverse beleidsterreinen.
- Gebiedsteam
- We gaan een breed onderzoek uitzetten, waarbij we zo mogelijk alle bovengenoemde partijen willen betrekken.
- In het platform Beek voor iedereen zitten ervaringsdeskundigen, een tweetal VN ambassadeurs lokale inclusie, vertegenwoordigers van de gemeente, gehandicaptenplatform, adviesraad sociaal domein, Burgerkracht, MEE, ondernemersvereniging
- Ervaringsdeskundigen
- Onze ervaringen met toegankelijkheid in de culturele hoofdstad
- Individuele ervaringsdeskundigen
- Als gem Hengelo hebben we regelmatig contact met bovenstaande partijen. Voor wat betreft beleidsvorming mbt onderwerp zijn we nu in de fase dat we contact willen leggen met een aantal van bovengenoemde partijen.
- We staan nog aan de start, maar willen adviesraad etc. wel betrekken

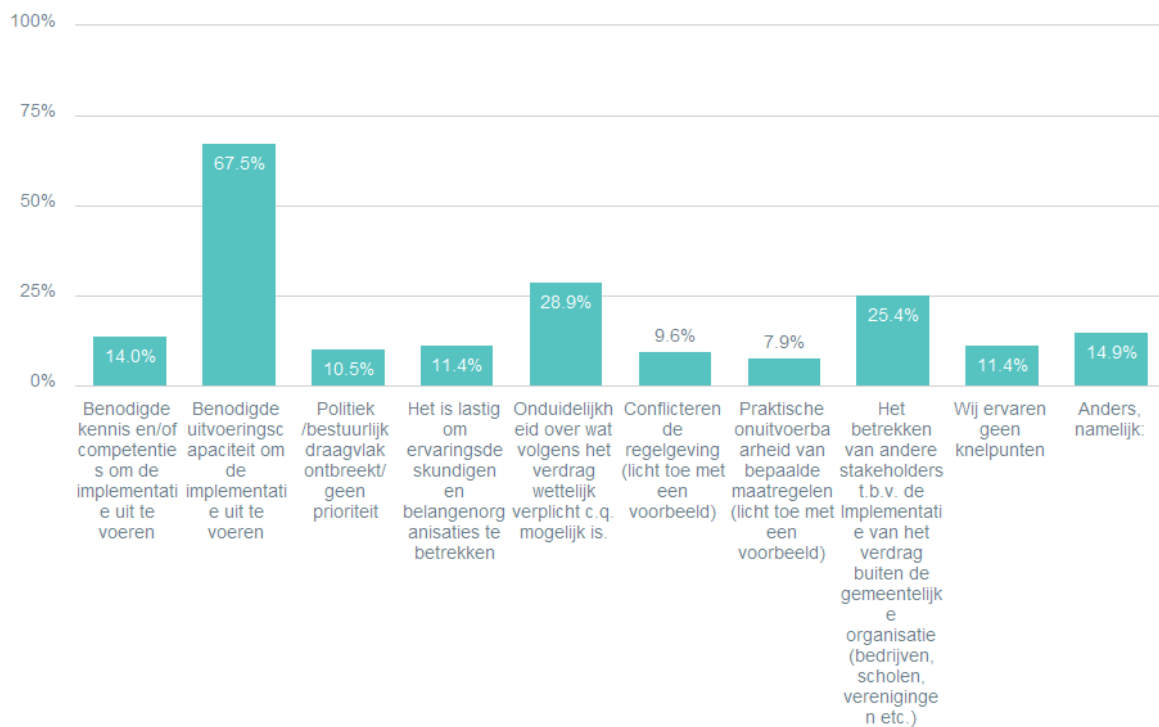
Gegeven toelichtingen

- We zijn ons nog aan het oriënteren betreffende het inclusiebeleid. Daartoe hebben we een gesprek met de Wmo-adviesraad gevoerd.
- De adviesraad sociaal domein is samengesteld uit onder meer (vertegenwoordigers van de doelgroep) mensen met een beperking
- Participatieraad Leidschendam-Voorburg en Platform Gehandicapten Leidschendam-Voorburg krijgen vooralsnog geen gehoor bij de lokale politiek om gestructureerd, bij voorkeur op basis van het werken met een inclusieagenda, naleving te geven aan het verdrag.
- Verbreding naar cliëntenorganisaties wordt nagestreefd de Seniorenraad is op onderdelen al betrokken.
- Dit betreft betrokkenheid bij de tot standkoming en uitvoering van het programma Sociale Kracht. In dit programma is inclusie het uitgangspunt.
- Naarmate we verder zijn kunnen hierin afhankelijk van het onderwerp ook andere van de genoemde partijen (voorzover aanwezig) bij betrokken worden.
- Met name het VN-panel waar mensen inzitten met een beperking.
- Nog niet al deze partijen zijn op dit moment al actief betrokken.
- De gemeente Woensdrecht heeft geen separaat beleid als antwoord op het VN-verdrag. Het is onderdeel van de beleidsstukken op de diverse domeinen. Bovengenoemde partijen worden integraal betrokken bij het opstellen van beleid omtrent de diverse beleidsterreinen.
- Deze partijen gaan we betrekken.
- We hebben een toegankelijkheidsraad.
- In diverse adviesraden van de gemeente zijn mensen met een beperking/die uitsluiting ervaren vertegenwoordigd (o.a. Seniorenraad, Beraad Gooise Meren, Platform Wmo). Daarnaast zijn er andere werkgroepen in de gemeente nauw betrokken bij beleid en uitvoering, bijv. Onderling Sterk in Gooise Meren, GGZ werkgroep. Ook worden mensen ad

hoc voor specifieke projecten/plannen uitgenodigd (bijv. inwoners die gebruik maken van dagbesteding of in een woonvoorziening leven).

- Dit zijn organisaties die bij het vormen van beleid worden betrokken, omdat er geen apart plan van aanpak komt na de ondertekening van het VN verdrag niet specifiek daarvoor.
- Inwoners die ervaringsdeskundig zijn in het leven met een beperking.
- De inzet is om de iedereen doet mee tafels zo breed mogelijk afvaardiging te hebben, dus adviesraden, inwoners en maatschappelijke organisaties
- Het plan van aanpak wordt ontwikkeld door inwoners, aanbieders en de gemeente onder de regie van een extern adviesbureau. De Wmo raad heeft een positief/kritische controlerende functie.
- De werkgroep die is ingesteld zal zelf bepalen welke partijen er bij welke problemen worden ingeschakeld. De werkgroep is ingesteld door de WMO raad op verzoek van de gemeente
- Adviesraad Sociaal Domein (voorheen Wmo raad), ervaringsdeskundigen, ambassadeurs VN-Verdrag, Stichting MEE en enkele ambtenaren. Op afroep is Burgerkracht Limburg aanwezig.
- Voor betrokken zijn moet nu nog gelezen worden "betrokken worden". Het is de bedoeling om bij alle 5 voornoemde mogelijkheden een vinkje te zetten.
- De adviesraad Sociaal Domein is een vertegenwoordiging van alle inwoners en staat voor een inclusieve samenleving. Er wordt niet specifiek gewerkt aan de implementatie van het VN-Verdrag. Wel van een inclusieve samenleving op alle gebied.
- Wij zitten nog in de verkennende fase, het aantal betrokkenen zal geleidelijk worden uitgebreid met naar verwachting in ieder geval (afvaardiging van) mensen met een beperking zelf en overige actoren binnen de gemeente, en wellicht ook de andere genoemde partijen.

6. Wat ziet u als knelpunten bij de implementatie van het VN-verdrag in uw gemeente? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Total

114

Anders, namelijk:

- Er zit een risico in om (weer) apart doelgroepenbeleid te maken. Hierdoor wordt kans op stigmatiseren vergroot. Je gaat als het ware exclusiebeleid maken terwijl je juist de beweging/richting van inclusie op wilt. Namelijk, beleid dat gericht is op 'meedoen' van iedereen in de samenleving (met of zonder beperking).
- Financiën
- Schaal van de gemeente en het (kleine) aantal personen met beperkingen dat vraagt om een specifieke aanpak is een punt van aandacht.
- De gemeente Woensdrecht heeft geen separaat beleid als antwoord op het VN-verdrag. Het is onderdeel van de beleidsstukken op de diverse domeinen.
- Financiële ruimte om de benodigde aanpassingen in bijvoorbeeld de fysieke omgeving door te voeren.
- Gemeente Kampen heeft een lokale uitvoeringsagenda (inclusieagenda) die in goede samenwerking met mensen met een beperking, maatschappelijke organisaties, ambtenaren etc. tot stand is gekomen. Wij geven nu opvolging aan de aanbevelingen uit de agenda.
- Als gemeente ondersteunen en faciliteren we vooral, ook als het gaat om het geven van input. We merken dat dat best wel veel ambtelijke capaciteit kost. We proberen dat wat op te vangen door de inzet van stagiaires. Daarnaast hebben we een beperkt werkbudget, maar ik kan me voorstellen dat er uit de analyse acties voortvloeien die substantieel geld kosten (wat we niet hebben).
- Het steeds maar tijd en actie ondernemen om ambtenaren, ondernemers, politiek, etc... bewust te maken en vooral ook houden
- Dit beleid vraagt inzet van menskracht die bij vele organisaties schaars is en van budget dat ook schaars is. Wij zoeken vooral steeds naar verbetermogelijkheden in verbinding met andere processen en partijen.
- Meerdere wetten behoeven komende tijd aandacht. Zoals aandacht voor Milieu bijv. dit heeft tot gevolg dat ook hier aanpassingen aan gebouwen nodig zijn. Het is lastig hierin elkaar te blijven vinden en af te stemmen/voorkomen dat werk niet dubbel gedaan wordt of juist helemaal niet.
- Verschil van opvatting van 'inclusie'. Verschil in beleving van wat er 'vandaag, morgen en overmorgen' moet worden geregeld. Denk aan het verschil tussen passend onderwijs (met een rol voor speciaal onderwijs) en inclusief onderwijs.
- Prioriteit in mensen en middelen, zowel intern als extern. Het 'leeft' (nog) niet bij iedereen. Niet alleen bestuurlijk. Wel interesse en enthousiasme, maar relatief afwachtende houding
- In het eerste kwartaal 2019 is er ambtelijk overleg, voorgenomen inbedding en vervolgens besluitvorming door het college. het college bepaalt (daarbij) of en hoe de Raad direct wordt betrokken.
- Momenteel is het Bouwbesluit nog niet aangepast inzake toegankelijkheid en minimale vereiste bijvoorbeeld in complexen, daarnaast kampt de gemeente met financiële tekorten en is er ook geld nodig om toegankelijkheid te verbeteren.

- Nog geen zicht op
- De gemeenten hebben alleen mogelijkheden/invloed op zaken waar zij zelf over gaan. Voor wat betreft toegankelijkheid van winkels, horeca, etc. is het onduidelijk hoe we dit, naast bewustwording vergroten, kunnen verbeteren/verplichten.
- De komende maanden willen we benutten om zaken in het kader van het VN verdrag helder in beeld te brengen en voor te leggen aan het college. In dit proces krijgen we ook meer inzicht op bovengenoemde punten

Gegeven toelichtingen

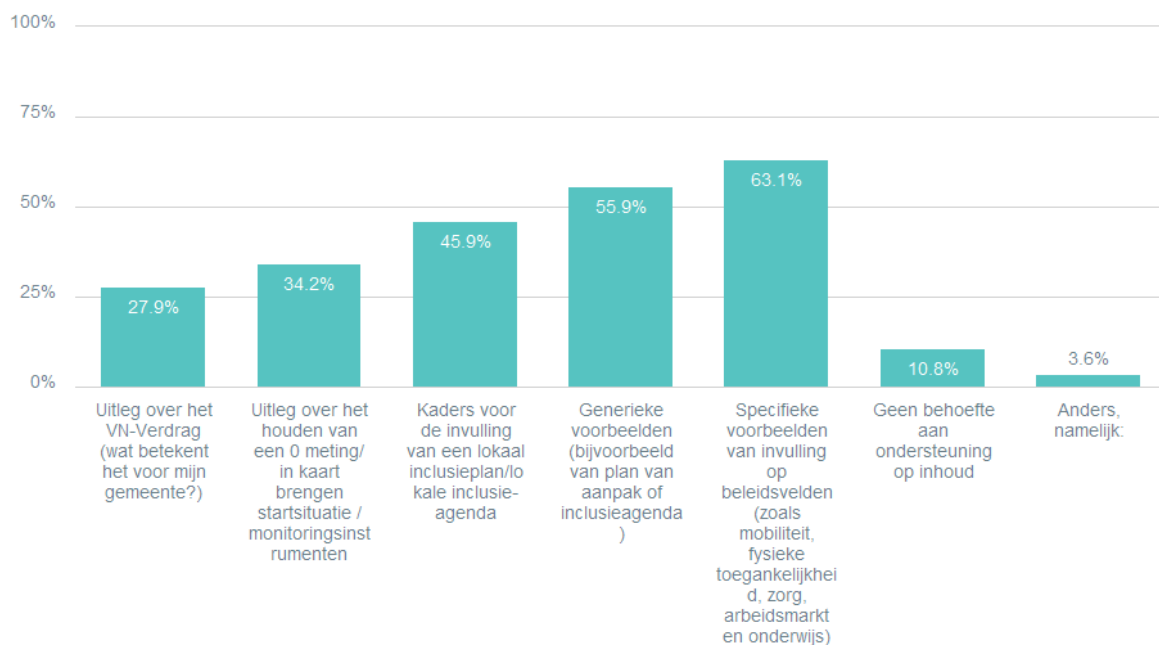
- In de gemeente hebben een aantal openbare gebouwen de monumentenstatus, dat kan beperken in de mogelijkheden die er zijn om gebouw volledig toegankelijk te maken.
- Om goede prioriteiten te kunnen stellen, kan het helpen om goed te weten wat verplicht c.q. mogelijk is. Afhankelijk van de prioriteiten die gesteld wordt, wordt beter inzichtelijk of er voldoende uitvoeringscapaciteit is.
- Het is zeer wenselijk dat in het Bouwbesluit stevigere bepalingen rond toegankelijkheid opgenomen worden.
- Er zit een risico in om (weer) apart doelgroepenbeleid te maken. Hierdoor wordt kans op stigmatiseren vergroot. Je gaat als het ware exclusiebeleid maken terwijl je juist de beweging/richting van inclusie op wilt. Namelijk, beleid dat gericht is op 'meedoen' van iedereen in de samenleving (met of zonder beperking).
- Als gemeente doen we al veel voor en met inwoners met een beperking, het is lastig om aan te geven of we genoeg doen en wat genoeg is. Het is vooral moeilijk in te schatten hoe ver een gemeente verplicht is te gaan en wat (on)redelijke maatregelen zijn.
 - het op sterkte houden van het VN-panel- vraagstuk hoe je het VN-Verdrag vertaalt naar beleid- andere stakeholders betrekken: is een stap die we volgend jaar gaan maken
- Onze grootste prioriteit is het binden en boeien van ervaringsdeskundigen. Dit is echter lastig, door persoonlijke omstandigheden van de ervaringsdeskundigen, die maken dat zij soms lange tijd verminderd inzetbaar zijn.
- Bouwbesluit
- Conflicterende of ontbrekende regels in regelgeving: Bouw-wetgeving, wetgeving rond Evenementenvergunningen, Eisen brandveiligheid bij gebouwen, Complicerende opgaven in de stad: Stad in Balans (drukte in de stad), Bouwopgave, Mobiliteit: inzet doorstroom OV en ander verkeer, Autoluw maken van de stad. Bezuinigingen van het Rijk versus toegang/mate van leveren van tot Zorg
- Wij staan nog in de beginfase. Wij hebben een beeld over hoe we ons beleid vorm willen geven. Dit moet nog goedgekeurd worden door het college. Wij zijn vooralsnog niet in de fase van de uitvoering, waardoor eventuele knelpunten nog niet zichtbaar zijn.
- Onze (oude) binnenstad is slecht toegankelijk voor senioren en mensen met een beperking vanwege de keitjesbestrating. Sfeervol maar niet makkelijk bereikbaar met rolstoel of scootmobiel. Vervanging is te kostbaar
- We hebben geen VN-panel, gehandicaptenplatform, etc. Daarom zijn we op dit moment bezig met het vormen van een werkgroep waar ervaringsdeskundigen deel van uit maken. Dit kost wat meer tijd.
- Scherpenzeel is een kleine gemeente met < 10.000 inwoners. Dit betekent dat de (ambtelijke) capaciteit beperkt is en dat ook het aantal inwoners met deze of gene beperking beperkt is. Wij hebben vooralsnog weinig zicht op de belemmeringen die inwoners met een fysieke beperking in de leeftijd van 25 tot 65 jaar ervaren (leeftijd inschakeling arbeidsproces).

- Gemeente Kampen is een gemeente met heel veel mogelijkheden. We willen dat gemeente Kampen een plek is waar mensen graag wonen, werken en leven. Onze ambitie is dat iedereen de kans krijgt om mee te doen en niemand wordt buitengesloten. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties willen we inhoud gaan geven aan een toegankelijke en inclusieve samenleving. We vinden het dan ook belangrijk dat mensen met een beperking volledig mee kunnen doen aan een toegankelijke en inclusieve samenleving. Dat vraagt om bewustwording van de rechten en positie van mensen met een beperking en om bewustwording van de kansen en mogelijkheden van een inclusieve samenleving. We laten ons daar graag bewust van maken. Wij trekken een ervaringsdeskundige met een beperking aan die ons daarbij gaat adviseren. De sollicitatiegesprekken hebben inmiddels 11 december jl. plaatsgevonden.
- Er zijn gemeenten die speciaal voor dit onderwerp capaciteit hebben vrijgemaakt. Dit is in mijn geval niet zo en moet dit naast alle andere werkzaamheden plaatsvinden. Ik ben nu bezig met team Ongehinderd om locaties te laten toetsen. We hebben ervaringsdeskundigen hierin betrokken en de adviesraad sociaal domein. Wij zijn nu ook regenboogstad. Heel goed, maar om hieraan uitvoering te geven is capaciteit noodzakelijk en dat blijft een probleem.
- Conflicterend is bijvoorbeeld de horecawetgeving m.b.t. toiletten. Wij pleiten voor een groot toilet die voor iedereen toegankelijk is i.p.v. apart een heren, dames en invalidentoilet. Een apart heren en damestoilet heeft in de horeca prioriteit en dan is er veelal geen ruimte meer voor een invalidentoilet.
- In rijks- en lokaal beleid ontbreken nog essentiële voorwaarden voor succesvol beleid. Voor voldragen inclusief beleid is het nodig volledig te ontschotten en gemeentebreed te werken aan opgaven voor sociale en fysieke inclusie. Dit is intern bij de gemeente nog niet voldoende gebeurd vanwege ontbrekend draagvlak. Wel worden op veel beleidsvelden tegelijk goede stappen gezet. Het fysiek domein wordt nog wel onvoldoende gestimuleerd te werken aan goede toegankelijkheid. Landelijk kader daarvoor wordt erg gemist. Nog geen programmatische aanpak waar dit wel wordt gedaan voor bijvoorbeeld duurzaamheid. Extern ervaren we nog weinig daadkracht van maatschappelijke organisaties en bedrijven. Onduidelijk dus nog wat de landelijke uitrol daarin betekent.
- Conflicterende belangen (bijv. hek bij park moet scooters/fietsers weren, maar toegang voor mensen in rolstoel/scootmobiel daardoor slecht/onmogelijk). Bewustwording dat inclusief werken niet perse betekent dat alles anders moet, maar dat het vooral is 'aansluiten bij de leefwereld van inwoners' (en dat je dan soms wel extra moeite moet doen om die ook te horen)
- Bij de uitvoering van het VN verdrag ligt een deel bij de gemeente en een deel niet. Binnen en buiten de gemeente hangt de voortvarendheid waarmee specifieke acties kunnen worden uitgevoerd af van de prioriteiten van organisaties op dat moment. Ook wordt gekeken naar het geschikt combineren van activiteiten waardoor kosten van uitvoering beperkt worden.
- Bouwbesluiten zijn niet altijd voldoende om gelijkwaardige deelname aan de samenleving te garanderen. Soms te smal geformuleerd bijv. Wel rekening houdend met beperking vanuit een rolstoel maar niet met visuele beperking. Landelijke wet- en regelgeving moet goed onder de loep worden zodat lokaal goed geborgd is.
- Domein overschrijdend, ook andere afdelingen moeten kennis hebben van het verdrag
- Op dit moment ervaren we nog geen knelpunten. Sterker nog, op vrijwel alle domeinen wordt het thema heel enthousiast ontvangen.
- Olst--Wijhe is een gemeente met plm. 18.000 inwoners. We hanteren een soort tweetrap aanpak door enerzijds per beleidsveld aandacht te besteden aan inclusie en anderzijds praktisch aan de slag te gaan met zaken die door een ingestelde werkgroep worden aangedragen. We vinden overigens dat een totaal aanpak niet altijd de beste resultaten opleveren omdat alles aanpakken soms ook inhoudt dat er in de realiteit maar weinig echt

gebeurd. Door enerzijds praktische zaken te "laten zien" en anderzijds inclusie gericht in te passen binnen bestaand beleid denken we ook behoorlijke stappen te kunnen zetten.

- Het betrekken van collega's is soms wel een probleem i.v.m. werkdruk. Bestuurlijk heeft het weinig prioriteit.
- Politiek is er veel draagvlak, het platform gehandicapten is zeer nauw betrokken. Bewustwording van ambtenaren in hun werk is van groot belang zodat integraal aandacht wordt besteed aan het VN Verdrag
- Omdat we nog tot implementatie over moeten gaan komen we misschien meer knelpunten tegen
- het verdrag wordt gezien als onderdeel van lopend en nieuw beleid. Geen apart beleid voor ontwikkeld.
- Hier is nog geen zicht op
- Conflicterende regelgeving voorbeeld: een "oprijplank" voor een rolstoeler bij een drempel bij een restaurant welke niet mag van handhaving, omdat deze hinderlijk is op de stoep voor blinden. Praktische onuitvoerbaarheid: wanneer er geen ruimte is voor invalidenparkeerplaatsen bijv. Daarbij ook conflicterende regelgeving dat er bijvoorbeeld voldoende groen moet zijn waardoor er geen ruimte meer is voor bredere parkeerplaatsen.
- T.a.v. 'benodigde kennis en/of competenties': de beweging die het VN-verdrag beoogt is voor ons nog tamelijk complex. Het is bijvoorbeeld zoeken naar een ander evenwicht tussen (én kijk op) algemeen beleid en specifieke aanpassingen of voorzieningen. Die balans kan bovendien per domein en voor elke lokale context verschillend zijn.

7. Welke inhoudelijke ondersteuning kan uw gemeente gebruiken in het kader van het implementeren van het VN-Verdrag ? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Total

111

Anders, namelijk:

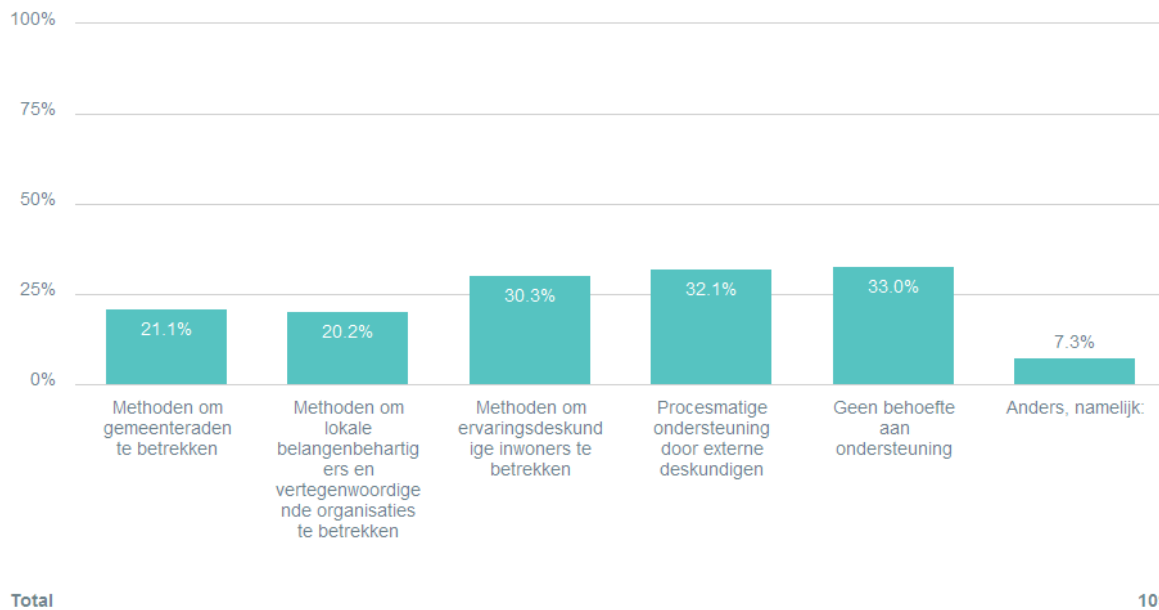
- Door de omvang van onze gemeente en de brede consultatie die we hebben gedaan onder belanghebbende partijen hebben we goed in beeld waar we aan moeten werken. Zoals bij de vorige vraag aangegeven merken we dat het lastig is om ondernemers en andere maatschappelijke partijen (denk aan sport, cultuur) t.a.v. het onderwerp te activeren. Zij hebben vaak het gevoel dat ze het wel goed op orde hebben of ervaren het toch een beetje als ver van hun bed. Handvatten hiervoor zouden welkom zijn. Doorklikkend naar de volgende vraag, zie ik daar wel het betrekken van externe partijen staan. Toch blijft mijn opmerking hier staan, want het gaat niet zozeer om het betrekken van deze partijen. Dat lukt nog wel. Maar het ervoor zorgen dat ze daadwerkelijk actief met het onderwerp aan de slag gaan.
- Kennisuitwisseling
- Vanwege ziekte van eerder genoemde trekker vinden wij dit lastig nu te beantwoorden.
- Specifieke toepassingen voor een 'kleine' gemeente

Gegeven toelichtingen

- Nu hebben we zelf een 0 meting gedaan, maar voor een leuke benchmark is het goed dat hier landelijke instrumenten voor komen. Verder zijn onderwerpen als arbeidsmarkt en onderwijs lastig in te vullen. Soms heb je als gemeente ook weinig mogelijkheden en invloed zoals bij onderwijs.
- Bij voorkeur voorbeelden van vergelijkbare gemeenten (kleinere plattelandsgemeenten).
- Bovenstaande echter alleen indien dit betrekking heeft op een kleine gemeente.
- Voorbeelden zijn altijd een mooie inspiratiebron.
- Wij voeren regionaal overleg met andere gemeenten.
- Uitwisselen van good practices.
- Gemeente weet zich voldoende ondersteund door de werkgroep ViP Almere (ervaringsdeskundigen)
- Mij is niet duidelijk hoe VNG positie kiest in het fysiek domein. Gemeenten worden door het rijk aangesproken op regietaak voor inclusief ontwerpen en bouwen, maar hebben daarvoor onvoldoende instrumenten. Daardoor zijn woonwijken en nieuwe infrastructuur vooral onderhandelingsuitkomsten.
- Voorbeelden kunnen altijd bijdragen aan de uitvoering in de praktijk,
- er is veel informatie via het internet voorhanden
- voorbeelden helpen altijd voor de verbeelding. Wij denken dat we al een heel eind op stoom zijn, maar het kan altijd beter en 'automatischer'.
- Op dit moment is er geen behoefte aan ondersteuning op inhoud, wellicht wel als wij verder zijn in het proces c.q. met de implementatie
- Dit dient z.s.m. duidelijk te worden nadat de definitieve inbedding van dit project binnen de organisatie heeft plaatsgevonden. Naar verwachting zal geopteerd worden voor ruime ondersteuning.
- Het is niet voldoende duidelijk voor ons of er een apart plan moet komen, of dat dit ook onderdeel mag zijn van andere beleids- of visiedocumenten.
- Het plan is om een 0-meting te laten uitvoeren met daaruit voortkomend een plan van aanpak en monitoring. Wellicht is dit op meerdere manieren mogelijk, vandaar dat wij daar hier ook interesse in hebben. Alle informatie is meegenomen.
- Ik ben als projectleider nieuw aangesteld voor het project "inclusieve samenleving". We zitten nog in de beginfase, daarbij is alle inhoudelijke ondersteuning bruikbaar.
- Ik ben ondersteuner van de Toegankelijkheidsraad, op dit moment wordt er een opgavemanager Toegankelijkheid geworven die aan de slag gaat met de implementatie van het verdrag.

- Naar mijn persoonlijke mening is het implementeren van een dergelijk verdrag efficiënter aan te pakken met een handreiking vanuit bijvoorbeeld de VNG. Natuurlijk hebben wij onze eigen verantwoordelijkheid en die nemen wij, we kunnen daar echter wel hulp/handreikingen bij gebruiken.
- Wij zien uit naar de handreiking voor het lokaal inclusieplan, die binnenkort beschikbaar wordt gesteld. Ten aanzien van optie 5 ligt onze behoefte vooral in het bij elkaar brengen (per domein) van deze voorbeelden, waarvan een deel nu online verspreid is terug te vinden.

8. Welke procesmatige ondersteuning kan uw gemeente gebruiken in het kader van het VN-Verdrag? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Anders, namelijk:

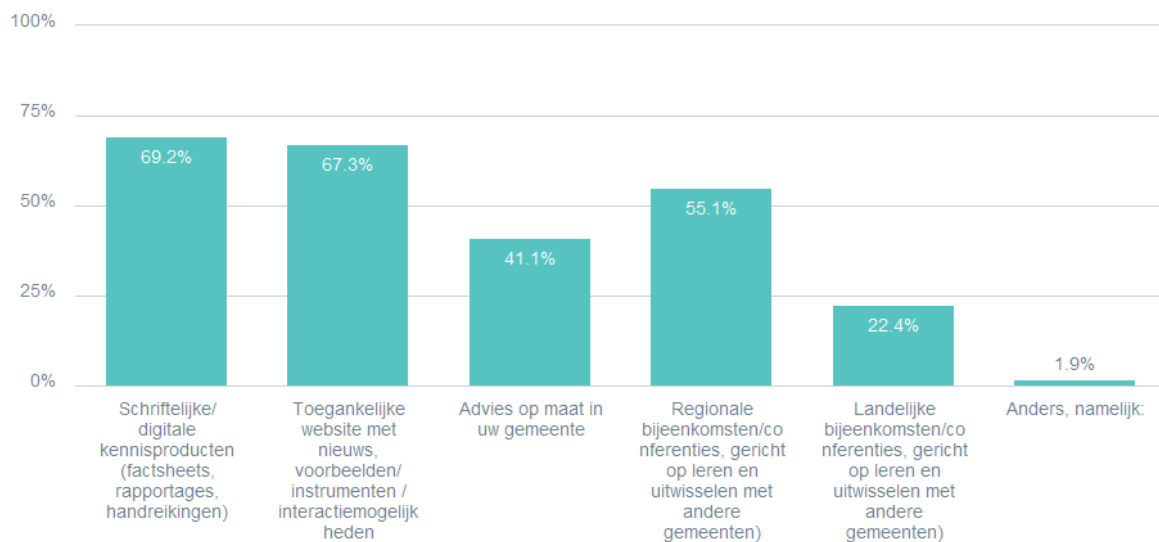
- Nu nog niet bekend
- Methoden of goede voorbeelden om ondernemers, vervoerders en ook winkeliers en horeca enthousiast te krijgen om mee te denken en dingen te verbeteren.
- De lokale Kamper inclusieagenda is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de adviesraad Maatschappelijke Ontwikkeling, mensen met een beperking, ambtenaren en organisaties etc.
- Nog niet bekend. Vanaf januari gaan we werken met een brede stuurgroep 'Lelystad4All'. Deze gaat zich richten op het opstellen van een concrete agenda. Mogelijk dat hier een ondersteuningsvraag bij komt.
- Methoden om winkels, horeca, etc. ook toegankelijker te maken.
- Een methodiek om op een niet-doelgroepgerichte manier beleid te definiëren en uit te voeren. Een methode om beleid te maken en uit te voeren waarin aandacht is voor diversiteit.
- Ik kan dit niet precies duiden.
- Dit punt wordt helder in de komende maanden

Gegeven toelichtingen

- In een kleine gemeente (<10.000 inwoners) is vooral de vraag hoe dit meegenomen wordt bij het meer algemene beleid. Het vraagt dus vooral om een ruime, meevoudige 'blik' die iedereen meeneemt. Voor een speciaal project of iets dergelijks is de doelgroep over het algemeen te klein om dit te realiseren. Voor mensen met een 'sociale beperking' zijn al veel stappen gezet, ook door het opzetten van nieuwe voorzieningen. Voor mensen (jongeren en volwassenen) met een fysieke beperking is dit lastiger omdat het volume aan "klanten" heel klein is.
- Wij werken samen met bijvoorbeeld Ongehinderd en de Speeltuinbende.

- Vooralsnog geen behoefte gebleken
- Meer externe deskundigheid in het vorm geven van processen voor interne en externe samenwerking kan bijdragen aan het verwerven van meer draagvlak.
- Op dit moment is er nog geen behoefte aan extra ondersteuning. We gaan ervan uit dat wanneer dit wel nodig is, we hier altijd een beroep op kunnen doen.
- I.v.m. verkennende fase nog niet voldoende in beeld.
- Onze gemeente is sterk in het betrekken van belanghebbenden. Met name inhoudelijke kennis en prioritering op dit thema ontbreekt.
- Deze behoefte is nog niet goed in beeld
- Het heeft altijd zin om meer methoden te kennen en dan te kiezen welke het beste past bij de bestuurscultuur van de gemeente Rijswijk.

9. In welke vorm ontvangt u deze ondersteuning bij voorkeur? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Total

107

Anders

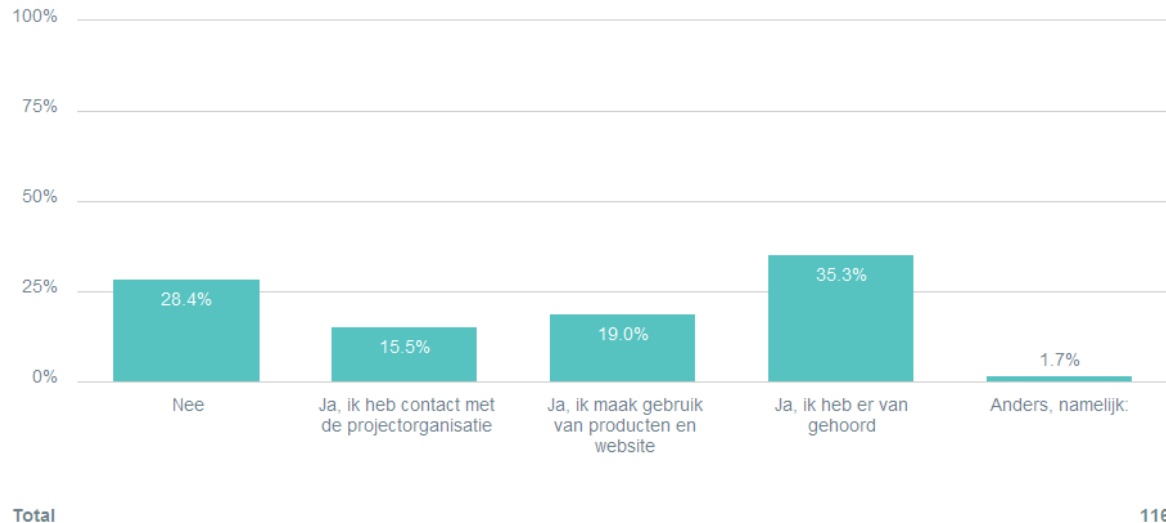
- Nu nog niet bekend
- Kennisuitwisseling via nieuwsbrieven / bijeenkomsten

Gegeven toelichtingen

- Bij voorkeur met vergelijkbare gemeenten (kleinere plattelandsgemeenten).
- Kennisuitwisseling is altijd welkom om nieuwe ideeën op te doen
- Dit zal worden "ingevuld" spoedig na definitieve inbedding van dit project binnen de gemeentelijke organisatie. Er is geen aanleiding om op voorhand "nee" te zeggen tegen 1 of meer van de aangegeven (keuze) mogelijkheden.
- Regionale bijeenkomsten zijn wenselijk om gemeenten in de omgeving van Breda tot een actievere houding aan te zetten. Van landelijke bijeenkomsten met kennisuitwisseling kan geleerd worden van goede voorbeelden.
- De Drentse gemeenten hebben periodiek overleg om kennis en ervaring uit te wisselen

- Ik kan nog niet helemaal overzien welke ondersteuning welkom is. Maar dat deze welkom is is zeker.
- Chatfunctie voor vragen of F.A.Q.

10. Bent u bekend met de ondersteuning vanuit het VNG-project 'Iedereen doet mee'?

Anders

- wij benaderen die vanuit de Global Goals en hebben daarover contact met VNG

Gegeven toelichtingen

Ja, ik heb contact met de projectorganisatie

- Meierijstad is één van de 25 koplopergemeenten.
- Wij werken samen met VNO-NCW/ MKB Nederland aan de pilot Keurmerk Toegankelijkheid voor één van onze winkelcentra.

Ja, ik heb er van gehoord

-

Ja, ik maak gebruik van producten en website

- Gemeente Breda maakt deel uit van de koplopergemeenten in het kader van 'Iedereen doet mee'.
- Krimpen aan den IJssel is een van de koplopergemeente van de VNG

Nee

- Wellicht dat mijn collega wel al eens contact heeft gehad met de projectorganisatie?!

- Nu wel -)
- Wel bekend met coalitie voor inclusie

11. Zijn er nog (andere) zaken/tips rondom het Verdrag die u graag wilt meegeven?

- Goede voorbeelden bijvoorbeeld cursus voor ambtenaren of ondernemers over VN Verdrag en bejegening van mensen met een beperking.
- Vooral het uitwisselen van concrete plannen, inspiratie om de Toegankelijkheid van een stad te verbeteren zijn altijd welkom.
- Ook landelijke bekendheid (pers, media) draagt bij aan bewustwording op lokaal niveau. Maar denk ook aan landelijke organisaties zoals MKB Nederland, Koninklijke horeca Nederland en bijvoorbeeld landelijk keurmerk supermarkten, kermissen etc.
- Kennis over aanpak van veelvoorkomende problemen en knelpunten delen.
- Inclusie gaat over ons allemaal, we moeten allemaal werken aan een lokale inclusie agenda. We zullen het onderwerp uit de sfeer van aparte aandacht voor beperking moeten halen. Het zijn juist de mensen zonder beperking (ambtenaren, ondernemers, bestuurders) die voor anderen die agenda mogelijk moeten maken.
- Er is vooral een maatschappelijke mindset voor nodig. Het is daarin erg belangrijk om op nationaal niveau aan bekendheid te werken. Het moet door de aderen van álle inwoners van Nederland komen. Daarin is nog heel veel te winnen. Spreek hierbij ook uit eigen ervaring met een partner in rolstoel en kinderen met ASS. De maatschappij is nog heel ver van 'inclusief'.
- Uit de inventarisatie blijkt dat het bewustzijn in onze organisatie hoog is en dat we een heel eind op weg zijn. Dit zonder inclusief plan. Het resultaat telt, wat mij betreft...Ik vraag me dan ook af wat de meerwaarde is van een inclusief plan. Is het nodig om het beleid van de grond te krijgen of toch vooral om in 1 oogopslag alle acties in beeld te krijgen? Je zou kunnen zeggen dat je daar ook de gemeentelijke begroting voor kunt gebruiken. Voegt het plan op inhoud iets toe of laat het vooral op proces zien waar je mee bezig bent?
- Het zou fijn zijn als er meer aandacht wordt besteed aan samenwerkingsrelaties om burgers (jong en ouder) van een kleine gemeente (zo mogelijk) gebruik te kunnen laten maken van faciliteiten in buurgemeenten.
- Als beleidsmedewerker zie ik de grootste uitdaging om balans te vinden tussen het enthousiasme van ervaringsdeskundigen die blij zijn dat 'er eindelijk iets gebeurt' en het weinige draagvlak vanuit collega's en college voor dit onderwerp. Hoe hier mee om te gaan?
- Meer bekendheid via andere wet en regelgeving, bv. wonen/ openbare orde/ ruimtelijke ontwikkeling

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling